

24.8.2022

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

13 – 2022

Kokousaika: 24.8.2022 klo 18.00 – 20.47

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

13 – 2022

Mötestid: 24.8.2022 kl 18.00 – 20.47

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

24.8.2022

---

197 §.....	5
Esityslistan asia nro 3	5
KAUPUNGINVALTUUSTON PUHEENJOHTAJAN JA VARAPUHEENJOHTAJIEN VALINTA.....	5
Valtuutettu Maarit Vierunen	5
198 §.....	5
Esityslistan asia nro 18	5
INFORMAATIO- JA KESKUSTELUTILAISUUS SARASTIA-PALKKAJÄRJESTELMÄN KÄYTTÖNOTOSSA ILMENNEISTÄ PALKANMAKSUN ONGELMISTA JA KÄYNNISSÄ OLEVISTA KORJAUSTOIMENPITEISTÄ	5
Pormestari Juhana Vartiainen	5
Henkilöstöjohtaja Nina Gros	7
Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna	12
Valtuutettu Minja Koskela	16
Valtuutettu Otto Meri.....	17
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	18
Valtuutettu Amanda Pasanen	18
Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna	19
Henkilöstöjohtaja Nina Gros	20
Valtuutettu Teija Makkonen	21
Valtuutettu Matias Pajula	21
Valtuutettu Veronika Honkasalo	22
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	23
Henkilöstöjohtaja Nina Gros	23
Pormestari Juhana Vartiainen	23
Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna	24
Ledamoten Björn Månsson.....	25
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	26
Valtuutettu Otso Kivekäs	26
Valtuutettu Maarit Vierunen	27
Valtuutettu Pilvi Torsti	27
Valtuutettu Johanna Sydänmaa.....	28
Ledamoten Mia Haglund.....	29
Valtuutettu Mika Ebeling	29
Valtuutettu Elisa Gebhard.....	30
Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna	30
Digitalisaatiojohtaja Mikko Rusama	31
Henkilöstöjohtaja Nina Gros	32
Valtuutettu Sari Sarkomaa	33
Valtuutettu Oona Hagman	33

24.8.2022

Valtuutettu Risto Rautava	34
Ledamoten Marcus Rantala.....	34
Valtuutettu Marko Kettunen	35
Valtuutettu Johanna Nuorteva	35
Valtuutettu Sini Korpinen	36
Valtuutettu Alviina Alametsä	36
Valtuutettu Hilikka Ahde	37
Valtuutettu Pia Pakarinen	37
Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna	38
Henkilöstöjohtaja Nina Gros	39
Digitalisaatiojohtaja Mikko Rusama	40
Pormestari Juhana Vartiainen	41
199 §.....	42
Esityslistan asia nro 5	42
ILMOITUS VALTUUSTORYHMÄSTÄ EROAMISESTA.....	42
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	42
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	43
107 §.....	43
Esityslistan asia nro 13	43
PÄIVÄKOTI JÄKÄLÄN UUDISRAKENNUKSEN HANKESUUNNITELMA.....	43
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	43
Valtuutettu Johanna Nuorteva	44
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	44
Ledamoten Eva Biaudet	44
Valtuutettu Otto Meri.....	45
Valtuutettu Hilikka Ahde (vastauspuheenvuoro).....	45
Valtuutettu Mai Kivelä	46
Apulaispormestari Nasima Razmyar.....	46
Valtuutettu Emma Kari.....	47
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	47
110 §.....	48
Esityslistan asia nro 16	48
VALTUUTETTU ANNIINA ISKANIUKSEN ALOITE KAUPUNGINVALTUUSTON HYBRIDIKOKOUSTEN PALAUTTAMISESTA	48
Valtuutettu Ville Jalovaara	48
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	48
Valtuutettu Osmo Soininvaara	49

24.8.2022

Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)	49
Valtuutettu Hilikka Ahde (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Anniina Iskanius	51
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	51
Valtuutettu Veronika Honkasalo	52
Valtuutettu Laura Rissanen (vastauspuheenvuoro)	53
Valtuutettu Hilikka Ahde (vastauspuheenvuoro)	53
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	53
Valtuutettu Ville Jalovaara	54
211 §	55
Esityslistan asia nro 17	55
VALTUUTETTU LAURA KOLBEN ALOITE KIINNOSTAVASTA RAKENNUSHISTORIASTA KERTOVISTA SEINÄLAATOISTA	55
Valtuutettu Laura Kolbe	55
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	56
Valtuutettu Laura Kolbe (vastauspuheenvuoro)	57
Valtuutettu Ilkka Taipale	57
Ledamoten Björn Månsson	58
Valtuutettu Laura Kolbe	58
Ledamoten Björn Månsson (replik)	59
Valtuutettu Johanna Nuorteva	59
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Laura Kolbe (vastauspuheenvuoro)	60
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	61
Ledamoten Björn Månsson (replik)	62
Valtuutettu Sinikka Vepsä	62
Valtuutettu Mika Raatikainen	63

24.8.2022

---

197 §

Esityslistan asia nro 3

KAUPUNGINVALTUUSTON PUHEENJOHTAJAN JA VARAPUHEENJOHTAJIEN VALINTA

Valtuutettu Maarit Vierunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Esitän valtuuston puheenjohtajaksi Fatim Diarraa, ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi Harry Bogomoloffia ja toiseksi varapuheenjohtajaksi Pilvi Torstia.

Puheenjohtaja keskeytti kokouksen klo 18.05 – 19.50 väliseksi ajaksi.

198 §

Esityslistan asia nro 18

INFORMAATIO- JA KESKUSTELUTILAISUUS SARASTIA-PALKKAJÄRJESTELMÄN KÄYTTÖNOTOSSA ILMENNEISTÄ PALKANMAKSUN ONGELMISTA JA KÄYNNISSÄ OLEVISTA KORJAUSTOIMENPITEISTÄ

Pormestari Juhana Vartiainen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuustokaudelle on osunut monta kriisiä. Näistä koronakriisi on onneksi saatu näillä näkymin taitettua. Ukrainan tilanne on kriittinen, eikä maan tilannetta sovi unohtaa. Välitöntä eskaloitumista esimerkiksi palkolaisvirtojen muodossa ei tällä hetkellä kuitenkaan ole. Palkanmaksujärjestelmän uudistus on kuitenkin epäonnistunut ennakoimattomalla

24.8.2022

---

tavalla. Etukäteen pystymme ounastelemaan, että kaikki ei varmaan mene mallikkaasti, mutta virheiden laajuus yllätti – ja pahasti.

Yhteiskuntamme perustuu siihen, että asiat toimivat. Palkanmaksu on työnantajan tärkein velvollisuus, ja tehdystä työstä tulee tietenkin saada palkka. Tässä olemme monien työntekijöidemme kohdalla epäonnistuneet. Kyseessä ei ole mikään pieni järjestelmähäiriö, vaan palkan puuttuessa kyse voi olla myös inhimillisestä hädästä tai suuresta harmista.

Haluan vielä erikseen mainita, että viivästyksistä johtuneet kulut tullaan korvaamaan henkilöstölle. Mikäli palkkaa on maksettu liikaa, se on puhtaasti kaupungin syytä, eikä kaupunki tule tällöin myöskään perimään korkoja. Varmistan, ettei kaupunki omalla toiminnallaan jälkikäteen pahenna kenenkään ongelmia.

Niitämme tässä pitkää, jopa 30 vuoden digitaalista korjausvelkaa. Tilanne, jossa ei pääse valitsemaan ja kilpailuttamaan tuottajaa selkeästi, on harvoin hyvä. Tulemme tämän hankkeen jälkeen selvittämään, mitä asioita meidän on kaupunkina järkevää tehdä itse ja mitä on syytä tehdä muualla. Ulkopuolisessa selvityksessä varmasti valottuu moni ennen kriisiä ja kriisin aikana tehty toimi. Ulkoisen selvityksen tilauksen tarjouspyyntöä valmistellaan.

Tässä hetkessä tulee kuitenkin keskittyä käytännön toimiin tilanteen korjaamiseksi. Haluan korostaa, että tämän asian hoitaminen on minulle ja kaikille meidän virkamiehille ensimmäinen prioriteetti. Voitte olla varmoja, että vaadin itseltäni ja virkakunnalta täyden panoksen asian hoitamiseksi. Kaupungin johto ja henkilöstö, me olemme kaikki tässä samalla puolella. Virkakunta toimiikin täydellä teholla. Juurisytitä on tunnistettu entistä paremmin ja työvoimaa on saatu lisää. Asiakaspalvelusumia on saatu purettua ja palkkavirheet korjataan ilmaantumisen myötä entistä nopeammin. Olemme saaneet virheluvut taitettua, mutta olemme vielä kaukana maalista.

Olemme läheisessä vuorovaikutuksessa Sarastian kanssa päivittäin. Sarastian toimitusjohtaja on vakuuttanut minulle, että Helsingin tilanteen korjaaminen on heille aivan ensimmäinen prioriteetti. Meillä ei kuitenkaan nyt ole mahdollisuutta vaihtaa järjestelmää tai siirtyä vanhaan. Halusimme tai emme, olemme Sarastian kanssa pakkoavioliitossa.

Haluan kiittää valtuuston puheenjohtajaa, että tämä keskustelutilaisuus on mahdollistettu. On hyvä, että kaupungin ylimmän päätöselimen eli valtuuston jäsenet pääsevät keskustelemaan tilanteesta suoraan myös virkajohdon kanssa. Seuraavaksi virkajohto käy läpi hankkeen

24.8.2022

---

päätöksentekohistoriaa ja yksityiskohtia, jotta tilannekuva olisi meillä kaikilla mahdollisimman samanlainen. Tämän jälkeen käymme toivoakseni rakentavaa keskustelua.

Kiitos.

Henkilöstöjohtaja Nina Gros

Hyvää iltaa omasta puolestani, arvon valtuutetut.

Tosiaan tässä tilannekatsausta palkanmaksuongelmaan liittyen. Todelakin tästä emme ole kunnialla selvinneet. Se on ihan selkeä asia, ja nyt sitten kaikkemme tehdään, jotta tästä selville päästään. Sano taanko, että tilannekuva meillä on hyvä ja vaikuttavia toimenpiteitä tehty. Itselläni on vahva luottamus siihen, että kyllä tästä selvitään. Mutta kyllähän ne oppirahat maksetaan, ja pitää myöskin ymmärtää, missä oltaisiin voitu olla parempia.

Pari taustoittavaa kalvoa. Ensinnä on tämä, että me ollaan strategiassa sanottu, että me halutaan uudistaa digitaalisia palveluja sekä kaupunkilaisille että myöskin henkilöstön käyttöön. Jos laajassa mittakaavassa katsotaan, niin koko yhteiskunta digitalisoituu vahvasti, ja itse asiassa meidän hyvinvointiyhteiskunta rakentuu siihen varaan, että tuottavuutta tulee parantaa ja henkilöstömäärä vähenee, jolloin digitaalisuutta meidän tulee lisätä. Eli se on väistämätön suunta, mihin me ollaan menossa.

No, sitten jos katsotaan Helsingin kaupungin tilannetta. Me ollaan Suomen suurin työnantaja. Meillä on 37 500 henkilöä töissä, jolloin meidän muutoksen mittakaava on ihan poikkeuksellisen suuri. Meillä ei ole mitään referenssiä Suomessa siitä, että kuka olisi tämän mittaluokan järjestelmämuutosta tehnyt. Sen lisäksi moninaiset virka- ja työehtosopimukset asettavat oman haasteensa palkanlaskentajärjestelmälle. Siellä on seitsemän erilaista TESiä ja hyvin monimutkaisia laskentakaavoja.

Summa summarum, tässä ollaan. Emme ole onnistuneet käyttöön-otossa. Me arvioitiin väärin muutoksen vaativuus, selkeästi. Mitoitimme asiakaspalvelun ja palkkahallinnon lisähenkilöstön alakanttiin. Sitä on korjattu tässä kesän aikana, mutta selkeästi ei ollut riittävä, ja olemme nyt joutuneet tämän asian suhteen myöskin negatiiviseen valoon. Omasta puolestani olen pahoillani siitä, että Helsingin maine työnantajana on kärsinyt. Tämä ei ollut hyvä asia kenenkään näkökulmasta, saati sitten henkilöstöjohtajan. Eli tämä ei todellakaan ole missään

24.8.2022

---

tapauksessa hyväksyttävä tilanne, mutta parempaan suuntaan ollaan menossa. Kerron vähän kohta niistä lisää.

Tässä kohtaa haluaisin myös kertoa sen faktan, missä me ollaan Helsingin kaupungilla. Meidän vanha Hijat-järjestelmäympäristö oli sellainen, että meillä ei ollut edes tietoa, ketä esihenkilöitä on Helsingin kaupungilla töissä. Eli se vanha järjestelmä ei pystynyt kertomaan meille esihenkilöiden määrää, vaan meillä oli siihen omat listat. Tämä ei enää 2000-luvulla ole se maailma, missä me eletään, ja se on yksi asia, jota me saatiin tämän muutoksen myötä parannettua. Nyt meillä on tieto ja näkyvä esihenkilöihin, jotka Helsingin kaupungilla työskentelee. Koska he ovat tärkeässä asemassa viemässä näitä meidän uudistuksia ja strategiaa ja henkilöstöä ja palvelun kehittämistä eteenpäin.

Tässä uudessa järjestelmässä tulee myös mobiilikäyttömahdollisuus eli pystyy käyttämään muuallakin kuin läppärillä sitä. Se tulee tämän uuden järjestelmän kautta. Sitten tietenkin henkilöstö voi päivittää omia tietojaan, se mahdollisuus on laajempi kuin aikaisemmin, ja silloin me vältetään manuaalisilta tiedonsiirroilta ja virheiltä. Eli silloin kun tieto vietään siellä lähtöpisteessä järjestelmään, niin se on tietoturvaisempaa ja myös riski virheille vähenee.

Mutta jos otetaan vielä isompi kuva ja taustoittava ajatus, että mistä lähtökohdista me Helsingin kaupungilla lähdetään tähän järjestelmämuutokseen, niin me lähdetään takamatkalta. Niin kuin pormestari sanoi tuossa äsken, meillä on valtava kehitysvelka järjestelmä- ja toimintatapaympäristössä, ja olemme muita suuria kaupunkeja jäljessä. Silloin kun heillä oli Hijat-järjestelmä, niin heillä oli siinä kyljessä myös muita toiminnallisuuksia. Meillä ei sitä ollut. Eli siinä mielessä ollaan jälkijunassa. Todellakin CGI, joka toimitti tämän Hijat-järjestelmän, joka kohta täyttäisi 40 vuotta, yritti sitä järjestelmää päivittää toistamiseen viiden vuoden ajan. Epäonnistui siinä. Sen jälkeen me todettiin, että nyt on tarpeen katsoa muita vaihtoehtoja.

Sarasteen järjestelmä otettiin käyttöön 1.4. Me ollaan kyllä nyt huomattu sekin, että kun meillä ei ole tällaisia isoja muutoksia, meillä on ollut hyvin vakaa vanha järjestelmäympäristö ja palkanlaskija ovat tottuneet sitä vanhaa järjestelmää käyttämään, niin sen vuoksi tämä digiloikka on meille ollut aika iso. Harvinaisen suuri itse asiassa. Osaamisen kehittämisen suhteen ei onnistuttu tarpeeksi, ei onnistuttu tarpeeksi sitä kehittämään ja muutosjohtamisesta tukemaan. Siihen ollaan nyt erityisesti panostettu tässä vakauttamisen vaiheessa. Eli nyt me puhumme vakauttamisen vaiheesta, jolloin järjestelmä on otettu käyttöön,

24.8.2022

---

mutta se pitää saada käyttöön sillä tavalla, että se on sujuvaa se työskentely järjestelmän kanssa.

Helsingin kaupungilla tapahtui suuri muutos, kun 30 virastoa yhdistettiin neljäksi toimialaksi. Sitä myötä toimintatapoja on harmonisoitu toimialoittain, ja se on mahdollistanut myös digitalisaation kehittämisen toimialan omista tarpeista ja lähtökohdista käsin. Mutta tällainen kaupunkitasoisen harmonisointi ei ole tapahtunut, eikä myöskään yhtenäistä digitalisaatiokehitystä. Eli nyt ollaan siinä tilanteessa, että tämä on siinäkin mittakaavassa meille ihan todella iso loikka. Me ollaan myös kaupungilla todettu se, että meillä on tällainen Uudistumisen pussi -kysely, jossa on todettu, että eri toimijoiden kesken kaupungin sisällä yhteistyötä voisi tiivistää. Tulokset on parantunut vuosi vuodelta, eli kaupunkiyhteinen tekeminen on vahvistunut koko ajan. Tämä on ihan ensiarvoisen tärkeää, kun mennään uuteen järjestelmäympäristöön.

Eli mitä digitalisaatio edellyttää meiltä? Kaupunkitasoisia yhtenäisiä ja yksinkertaisia prosesseja, jotta järjestelmä on ketterä ja tehokas. Toimintatapojen yhdistämistä ja palvelujen standardointia, joka mahdollistaa keskitetyn ja vaikuttavan käyttäjätuen. Ja sitten digiosaamisen ja muutostyöväkkyuden kasvattamista.

Nyt ollaan todellakin vakauttamisen tilannekuvassa. Meillä on kolme eri asiaa, joissa kaikissa on aktiivisesti paljon toimenpiteitä käynnissä. Ensimmäkin on Sarastian järjestelmän jatkokehitys. Sen teknisten edellytysten kehittäminen niin, että palkka-ajot nopeutuu, käyttäjien käyttöaika nopeutuu, että ei ole viiveitä käytön yhteydessä. Sitten erittäin tärkeä asia on virheiden ennakoiva tunnistaminen. Meillä on niin paljon palkansaajia, että meillä pitää olla se tunnistamismahdollisuus. Se on sovittu järjestelmätoimittajan kanssa, että se tulee siihen meidän palkanlaskijoitten avuksi ennen palkka-ajoa, että ennakoivasti pystytään virheet tunnistamaan. Sitten vielä ollaan Sarastian kanssa sovittu käytettävyyden parantamiseen liittyvistä toimenpiteistä.

Tämä on se yksi kokonaisuus eli järjestelmän jatkokehitys. Sitten meillä on hyvin tärkeässä fokuksessa palkanlaskennan vakauttaminen ja Talpan toimintatapamuutos. Siellä asiat sakkautuivat siinä kohtaa, kun henkilöstöllä oli palkkavirheitä, ja emme pystyneet pitämään sitä palvelulupausta, että virheet korjataan kahdessa päivässä. Puuttuvat palkat kahdessa päivässä ja muut virheet viidessä päivässä. Tämä oli siinä kohtaa, kun tämä käyttöönottopäätös tehtiin, niin tehtiin tällainen palvelulupausten linjaus, ja sitä me emme pystyneet tietämään, että sieltä tulee niin paljon yhteydenottoja, ja silloin kanavat meni tukkoon. Tämä oli se suuri ja ikävin asia, joka kaikkia meitä kaihertaa, ja olemme kuulleet

24.8.2022

---

paljon tähän liittyviä yhteydenottoja, itsekin henkilökohtaisesti, että ihmiset eivät saa sitä viestiä läpi eivätkä pääse siitä läpi. Se tilanne oli siinä touko-kesäkuussa.

Nyt on tavoitteena asiakaspalvelun nopeuttaminen, uuden toimintatavan omaksuminen sen järjestelmän käyttöön. Nyt palkanlaskijat ovat oppineet käyttämään järjestelmää, myös ratkomaan hankalia virheitä, jotka tulivat tässä uuden järjestelmän myötä. Palkanlaskentaprosessia on sujuvoitettu, ja ennakoiva korjaus ja virhelähteisiin vaikuttaminen on keskeistä. Meillä edelleenkin tulee palkkavirheitä, ja nyt me lähdetään niitä virhelähteitä tunnistamaan ja niihin vaikuttamaan, jotta saadaan niitä myös laskettua. Kolmas osuus on tämä HR- ja toimialojen toimintatapamuutos. Eli se muutosjohtaminen. Miten järjestelmää toimialalla käytetään? Miten uudet toimintatavat omaksutaan? Tulemme täsmentämään toimijoiden rooleja, sujuvoittamaan prosesseja. Toimintamallien erilaisten hyväksyntien täsmennys myös, jotta pystytään ketteröittämään prosessia alkupäässä ja vaikuttamaan siihen, että virheitä tulisi vähemmän. Toki meidän täytyy myös tutkia lisäresursointitarvetta, että mikä se tämän järjestelmän myötä on tullut, koska esihenkilölle on tullut enemmän tekemistä, se on ihan selvä asia. Järjestelmän kehittämisen, käytettävyyden parantaminen ottaa oman aikansa, niin meidän tulee myös tutkia tätä kokonaisuutta, että helpotetaan esihenkilöitten työtä.

Käytettävyyden kehittämiseen on todellakin se sujuvoittaminen ensiarvoisen tärkeätä. Tietenkin oppiminen on yksi asia, että opitaan järjestelmää käyttämään, mutta että se on myös sujuvaa. Sitten palkkavirheidän vähentäminen esimerkiksi parantamalla järjestelmän suorituskykyä. Meillähän oli kesällä myös sellaisia tilanteita, että järjestelmän palkka-ajo kesti niin kauan, että palkanlaskijat ei päässyt korjaamaan niitä palkkoja. Sitten siinä taas kasaantui virheitä, ja se ei ole tietenkään ole hyvä asia. Järjestelmätoimittaja on nyt luvannut, että palkkaajot ajoittuu työajan ulkopuolelle, ja siitä he tulevat pitämään huolen, jotta palkanlaskijoitten työaika ei vaarannu. Lisäksi käytettävyyteen tulee paranneltuja toiminnallisuuksia syksyn ja ensi vuoden aikana, ja niistä tullaan kertomaan sitä mukaa kun meillä se tilannekuva selkiytyy.

jos katsotaan tämän hetken tilannetta Talpan asiakaspalvelussa ja palkkavirheissä. asiakaspalvelua on saatu sujuvammaksi. tällä hetkellä siellä on yhteydenottojen jonossa 3 500 pyyntöä. viikoittainen normaali määrä on noin 5 000 pyyntöä, jotka tulee. niitä pyyntöjä puretaan 1–5 arkipäivä. näihin pyyntöihin liittyen me ollaan saatu статистиikkaa. meillä on pieni pilottiryhmä, tai ei niinkään pieni, siinä on noin 20 000 kaupungin työntekijää, jotka käyttää tätä yhteydenottokanavaa Talpaan niin, että ne kategorisoi sen asian, mistä he ottaa yhteyttä. sitten se viesti

24.8.2022

---

menee suoraan sinne kohteeseen, mihin se kuuluu. tässä katsantokannassa, mitä asiiasi koskee, niin palkkavirheiden osuus on noin 35 %. eli sinne lähetetään paljon verokortteja ja ollaan yhteydessä muistakin asioista. mutta toki näistä virheasioista myös. tässä meillä on vähän tarkempi kuva siitä, että mitä kaikkea asioita sinne asiakaspalveluun menee ja miten ne jakautuu ne yhteydenotot.

Puhelua myös, asiakaspalvelupuheluita, seuranta viikolta. Pääsääntöisesti puheluihin pystytään tällä hetkellä vastaamaan. Ainoa piikki oli maanantaina, kun oli palkanmaksupäivän jälkeinen päivä. Siellä ei kaikkiin puheluihin pystytty vastaamaan, mutta pääsääntöisesti muuten on pystytty. Tämä on hurjasti parantunut aikaisemmasta tilanteesta.

Me ollaan seurattu myös puuttuvien palkkojen trendiä, eli miten kokonaan puuttuvien palkkojen määrä on kehittynyt. Tätä kannattaa lukea sillä tavalla, että tämä on kokonaan puuttuvien palkkojen lukumäärä kyseisenä päivänä. Eli koko ajan maksetaan palkkoja pois, kahden työpäivän aikana, jos on kokonaan puuttuva palkka, mutta sitten niitä tulee myös jokaisessa palkka-ajossa lisää. Sen vuoksi niihin juurisyihin ja toimenpiteisiin täytyy erityisesti panostaa.

Positiivinen asia on, että me pystytään näihin nopeasti nyt reagoimaan ja pystytään ottamaan ne työn alle ja palkansaaja saa sen palkan huomattavasti nopeammin kuin alkuvaiheessa. Eli kahdessa arkipäivässä normaalisti. Voi viedä vähän enemmän aikaa, jos on joku vaikeampi tapaus tai työsopimus esimerkiksi puuttuu järjestelmästä. Niitä on monenlaisia syitä, mutta pääsääntöisesti saadaan hyvin nopeasti hoidettua.

Korjaustahti on myös parantunut. Talpassa on ollut viime viikolla töissä 70 % henkilöstöstä. Siellä on porrastettu loma-aika, ja sen lisäksi sinne on rekrytoitu noin 50 uutta ihmistä auttamaan sekä asiakaspalvelussa että tietyissä palkanlaskennan prosesseissa, kuten esimerkiksi verokorttien syöttämisessä. Palkkavirheiden korjausmäärä per viikko on kasvanut koko ajan. Edellisellä viikolla se oli 1 600, nyt se on 1 700, ja tavoitteena on 2 000 korjausta viikossa. Kun me päästään 2 000 korjaukseen viikossa, niin silloin me saadaan tätä korjausvelkaa kurottua umpeen. Meillä on toki muitakin palkkavirheitä, ja näitä korjataan myös kokoajan. Eli tässä koko ajan korjataan, ja sitten taas tulee uusia, mutta trendi on laskeva, joka on se positiivinen asia.

Tämänhetkisen arvion mukaan vakauttaminen vie tämän syyskauden, koska meidän pitää niihin juurisyihin ja virhelähteisiin pystyä

24.8.2022

---

vaikuttamaan, ja se on hitaampaa. Se ei se ei tapahdu hetkessä. Se on se, minkä vuoksi tämä ottaa oman aikansa.

Henkilöstölle on tänään pidetty henkilöstöinfo, jossa on kerrottu myös, palkkalaskelman saatavuus verkkopankissa tullaan toteuttamaan elokuun lopusta lähtien vanhoille työntekijöille ja uusille mahdollisimman pian. Sen lisäksi palkkalaskelmaa Sarastian toimesta ollaan parantamassa, ja luettavuus paranee asteittain lokakuusta lähtien. Henkilöstölle me olemme tehneet aivan omat ohjeet palkkalaskelman lukemiseen, että miten sitä tulee tulkita, koska siellä on aika paljon rivejä ja mistä ne rivit tulee ja mitä ne tarkoittaa. Siihen on ihan oma ohjeistus henkilöstölle olemassa.

Viestintää erityisesti halutaan tehostaa, monikanavaista ja säännöllistä. On ensiarvoisen tärkeätä, että henkilöstö tietää, missä ollaan menossa. Me halutaan kertoa, miten asiat etenee ja mitä tapahtuu seuraavaksi, jotta kaikki on saman tilannekuvan äärellä.

Tässä oli esitykseni. Kiitoksia.

Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna

Kiitoksia puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Mun tehtäväni tässä avauspuheenvuorossa on käydä läpi aiemmin tehtyjä päätöksiä, joiden kautta olemme nyt tässä tilanteessa, jossa olemme, ottaa kantaa johonkin julkisuudessa käytyyn keskusteluun tästä päätösprosessista, joka kaupungilla on ollut, ja sitten käydä läpi näitä korvaus- ja hyvityskysymyksiä, jotka varmasti meidän henkilöstön osalta on erityisen kiinnostavia.

Ensin tästä päätöspolusta, jonka johdosta meillä nyt on sopimus Sarastian kanssa palkanlaskentajärjestelmän käytöstä. Siinä, niin kuin tuossa jo aikaisemmassa henkilöstöjohtajan puheenvuorossa tuli todettua, yritettiin hyvin pitkään jatkaa sen meidän nykyisen tai vielä hetki sitten käytössä olleen järjestelmätoimittajan kanssa. Eli meidän jo 80-alkaen käytössä ollut järjestelmä eli Hijat, niin siihen lähdettiin suunnittelemaan jo useita vuosia sitten versiopäivitystä. Siitä sovittiinkin aikanaan kolmisen vuotta sitten. Mutta valitettavasti päädyttiin siihen, että siitä projektista ei tullut mitään. Kaupunki joutui purkamaan sopimuksen sen toimittajan kanssa, ja tein tämän päätöksen kesäkuussa -20.

24.8.2022

Samaan aikaan oli tiedossa, että tämä järjestelmätuki loppuu ja se on tämän vuoden lopussa poissa linjoilta. Eli meillä oli suuren toiminnan muutoksen ja suuren järjestelmä uudistuksen toteuttamisen näkökulmasta varsin vähän aikaa siihen, että pitää olla uusi ratkaisu käytettävissä. Se johti siihen, että kun me tiedettiin ja muualla kuntakentässä on olemassa Sarastian tarjoama järjestelmä, päädyttiin siihen, että ryhdyttiin valmistelemaan ja sitten lopulta päätettiin hankkia se tällaisena niin sanottuna sidosyksikköhankintana. Se edellytti omistusta Sarastia Oy:ssä. Siitä päätettiin lokakuussa 2020 kaupunginhallituksessa. Samana päivänä itse asiassa myös Sarastia-osakeyhtiön osakassopimuksen muutoksista sillä lailla, että siellä otettiin huomioon myös Helsingin kaupungin tulo Sarastian osakkaaksi. Hyvin pian sen jälkeen tein tämän varsinaisen sidosyksikköhankintapäätöksen, joka johti siihen sopimukseen, jonka puitteissa yhteistyötä Sarastian kanssa tehdään ja myös näitä yhteisiä ongelmia Sarastian kanssa ratkotaan.

Vielä erikseen – kun siitäkin on ollut puhetta – tänä kesänä kriisin ja ongelmanratkaisun jo alettua kriisin ratkaisemista tukemaan ja meidän palkkahallinnon toimintaa tukemaan tein suorahankintapäätöksen Deloitteelta siitä, että saamme Deloitteelta konsulttipalveluita tämän ongelman ratkaisemisen helpottamiseksi.

Tässä lyhykäisyydessä ne päätökset, jotka tässä asiassa on tehty. Niin kun huomaatte, niin siellä aika monessa kohdassa lukee että KP. Tietysti olen itse vastuussa tekemistäni päätöksistä, ja nämä toisin sanoen ovat sellaisia päätöksiä, joissa viranhaltija viime kädessä vastaa siitä, mitä on tullut tehtyä. On toki niin, että olen edelleen sitä mieltä, että nämä päätökset sellaisina kuin ne on tehty oli tarpeellisia, ja olen sitä mieltä, että ne oli oikeita päätöksiä. Se, että nyt ollaan tässä tilanteessa, niin se on sitten epäonnistuminen se ongelma, mutta se ei nähdäkseni tarkoita sitä, että oltaisiin tehty väärä valinta silloin aikanaan, kun tähän ryhdyttiin. Totta kai tietenkin myöskin vuonna -20 istuneet kaupunginhallitus ? silloisissa kokoonpanoissaan vastaavat omista päätöksistään, mutta toisaalta olin itse siellä esittelijänä, että se vastuu kohdistuu myös minuun siinäkin roolissa.

Sidosyksikköhankinnan laillisuudesta ja laittomuudesta on jonkun verran ihan mediassa parin viime viikon aikana keskusteltu. Olen ainakin itse saanut lukea myös tutkijoiden, oikeustieteen professoreiden kannanottoja siinä, että missä määrin Helsingin kaupunki on tässä noudattanut lakia ja missä ei. Itse olen sitä mieltä, että kaupunki on noudattanut lakia perustuen siihen, että sidosyksikköhankinta edellyttää sitä, että hankinta tehdään sellaiselta toimijalta, jossa ostaja käyttää määräysvaltaa yksinään tai sitten muiden hankintayksiköiden kanssa.

24.8.2022

Sarastia on nimenomaan tällainen toimija. Sen ainoa tehtävä on tuottaa palveluita hankintayksiköille. Vain hankintayksiköt voi olla omistajia. Eli siinä ei ole muuta ohjausta kuin sellaista, jota hankintayksiköt tekee yhdessä toistensa kanssa.

Kieltämättä on totta, että kaupungin omistusosuus on pieni, mutta kaikilla omistajilla on kuitenkin oikeus osallistua yhtiökokoukseen, ja Sarastian kaikki keskeiset strategiset päätökset tehdään yhtiökokouksessa eikä sen yhtiön hallituksessa. Mikä tarkoittaa sitä, että kaupungilla on kuitenkin suora vaikutusvalta strategisen tason päätöksiin, mitä yhtiössä tehdä. Yhtiöllä on neuvottelukunta. Siihen viitattiin nimenomaan näissä uutistiedoissa, joita saimme Ylestä viikko sitten suurin piirtein lukea. Kaupungilla on toki paikka siinä neuvottelukunnassa. Sen rooli on tässä kokonaisuudessa kuitenkin rajallinen. Yksinään tämä neuvottelukuntaposition varmaan ei tätä sidosyksikköasemaa riittäisi perustamaan. Vielä hyväksi lopuksi yhtiössä on myös nimitysvaliokunta, joka tekee niitä asioita, jotka nimitysvaliokunnalle kuuluu. Helsingin kaupungilla on paikka nimitysvaliokunnassa tai oikeastaan sanotaan, että tulee paikka nimitysvaliokuntaan. Aikaisemmin sitä meillä vielä ei ole, joten sitä ei tietenkään tässä vaiheessa voida vielä käyttää viitteenä tähän sidosyksikköstatuksen perustelemiseen, mutta tuleviin myöhempiin hankintoihin pystytään siinä kohtaa, kun tämä nimitysvaliokuntapaikka on täytetty.

Mulla on itselläni sellainen tunne, että tämä julkinen keskustelu kohdistui lähinnä tähän neuvottelukuntakysymykseen, ja oikeastaan ainoa julkisesti esitetty tai mainittu perustelu siihen, että miksi Helsingin kaupunki teki sidosyksikköhankinnan perustui siihen. niin kun mä tuossa äsken sanoin, niin yksinään se ei välttämättä olisi riittänyt, mutta muitakin perusteita on. Tämä kokonaisuus nähdäkseni on sellainen, että jos tästä olisi joku oikeusprosessin käynnistänyt, niin vaikka koskaan ei tällaisia asioita pidä liian varmallalla äänellä arvioida, niin todennäköisesti olisi kuitenkin pysynyt. Tämä päätös toki on lainvoimainen, että oikeusprosessi siitä ei koskaan alkanut.

Jos vaihdan vähän lähestymiskulmaa ja siirryn tähän korvauskysymykseen seuraavana. Se on selvää, että kun kaupungin suoritukset viivästyy, meidän työntekijät ja viranhaltijat ei saa palkkaa sinä hetkenä kuin heidän pitäisi saada sitä palkkaa, niin heille syntyy oikeus viivästyskorvauksiin. Jos jonkun palvelussuhde päättyy eikä lopputiliä makseta ajallaan, niin sitten on oikeus myös odotusajan palkkaan. Nämä on sellaisia summia, jotka on totta kai ihan automaattisesti kaupungin velvoitteita suorittaa. Niitä ei meidän työntekijöiden tai viranhaltijoiden tarvitse

24.8.2022

---

kaupungilta hakea tai vaatia, vaan ne viran puolesta selvitetään ja suoritetaan työntekijöille niin nopeasti kuin vaan suinkin pystytään.

Harmi kyllä, tämäkin tulee vaatimaan manuaalista työtä, ja näiden laskelemien tekeminen ei ole kovinkaan helppoa. Henkilöstöinfoja on pidetty tässä elokuun aikana muutamaan kertaan, ja myös tietysti viestitty meidän muita viestintäkanavia pitkin, että tavoitteena on se, että henkilöstölle kerrotaan tarkemmat yksityiskohdat siitä, miten näitten automaattisesti maksettavien korvausten maksuprosessi etenee vielä tämän kuun aikana.

Tietenkään kaupungin korkovelvoite ja odotusajan palkkavelvoite ei ole koko totuus siinä, että minkälaisia vahinkoja on aiheutunut. Huomattavasti merkittävämpi kysymys meidän työntekijöille on se, että minkälaisia seurauksia heille on tullut siitä, että palkka ei ole tullut ajallaan. Ne seuraukset tietysti voi olla monenlaisia, eri henkilöillä erilaisia. Voi olla, että joillekin henkilöille vaikka palkka ei ole tullut ajallaan, niin ei ole syntynyt seurauksia, mutta hyvin mahdollista ja suorastaan todennäköistä on, että monelle kyllä on niitä tullut. Esimerkkejä voi olla vaikka se, että jos omat laskut menee pitkäksi ja viivästyskoroille, joutuu sen takia maksamaan joillekin omille velkojilleen sellaisia korkoja, mitä ei muuten olisi joutunut maksamaan. Se on suoraa vahinkoa. Jos joutuu vaikkapa ottamaan lainaa tai jotenkin muuten tekemään sellaisia maksujärjestelyjä, joista syntyy kustannuksia, niin ne on sellaista taloudellista vahinkoa, joka kaupungin kuuluu tällaisessa tilanteessa korvata. Jos tulee perintää, jos tulee maksumuistutuskuluja, tämäntyyppisiä kustannuksia, jotka syntyy meidän laiminlyönnistä, meidän virheistä, niin nämä on korvattavaa vahinkoa.

Näissä on tietysti sellainen haaste, että kaupunki ei tiedä, minkälaisia vahinkoja on aiheutunut ja minkä suuruisia, ennen kun meidän työntekijät kertoo niistä meille. Sen takia on rakennettu tämän mekanismi niin, että työntekijälle on tehty mahdollisimman helpoksi korvausten hakeminen. Meillä on ohjeet annettu monia eri viestintäkanavia pitkin, ja se tapa, jolla voidaan esittää vaatimuksia kaupungille, on pyritty tekemään mahdollisimman johdonmukaiseksi ja helpoksi. Myös näiden asioiden käsittely on keskitetty täällä kaupungilla niin, että toivottavasti siinä saadaan sekä käsittelyyn nopeutta että myös tiettyä tasalaatuisuutta kaupungin eri osien välillä. Kun kaikki kaupungin palkkavirheistä aiheutuvat vahingonkorvausvaatimukset käsitellään samassa paikassa, niin ei synny vaikkapa eroja siinä, että miten yksi toimiala käsittelee ja miten toinen toimiala käsittelee. Koska se taas ei olisi järjen yhdenvertaista.

24.8.2022

Sitten kolmantena elementtinä on vielä nämä asiat, jotka eivät ole suoranaista euroissa mitattavaa selkeätä vahinkoa. Tästä on aiheutunut meidän työntekijöille ja viranhaltijoille valtavasti harmia ja menetettyjä yöunia ja pahaa mieltä ja epäonnistuneita lomasuunnitelmia ja kaikenlaisia sellaisia asioita, joita on hyvin vaikea mitata rahassa, että mitä se sitten tarkoittaa, että tällaisia armeija on syntynyt. Myös tällaisia, ainakin omasta mielestäni, kaupungin pitäisi meidän henkilöstölle hyvittää. Tässä kohtaa mä puhun hyvityksestä enkä korvauksesta just sen takia, että siinä ei ole helposti mitattavaa euromääräistä elementtiä mukana. Se, että millä tavalla se tehdään ja minkä suuruisena se tehdään, minä erilaisia erilaisia vaihtoehtoja meillä on käytettävissä, niin se on vielä oikeasti jopa mietittävänä. Ei ole varmasti mitään ratkaisuja vielä olemassa. Joitakin ehdotuksia on tehty. Pidän mahdollisena, että tässä kohtaa, kun alkaa valtuustokeskustelu, niin niitä ehdotuksia saattaa myös tulla lisää. Mutta tämäkin on sellainen asia, joka meillä on valmistelussa, ja pyrimme saamaan ratkaisun aikaan mahdollisimman nopeasti, että miten tammoinen hyvitysluontoinen kaupungin toimenpide voitaisiin toteuttaa. Tästä on tarkoitus myös keskustella henkilöstön edustajien kanssa, ennen kuin tehdään mitään päätöksiä. Elikkä tavallaan löytää sitä kaikupintaa myös niitten kanssa, jotka viime kädessä edustaa meidän työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat kärsineet tästä tilanteesta. Tämä on luonteeltaan, kun ei ole vahingonkorvaus, joka on suoraan lain mukaan maksettava, vaan tämä on kuitenkin loppupeleissä vapaaehtoinen kaupungin suoritus, niin tämän päätöksentekopolku in menee toisella tavalla. Mä itse, vaikka en varmaksi sitä vielä voikaan sanoa, pidän erittäin todennäköisenä, että tästä tulee meidän luottamushenkilötoimielimen tekemä päätös, että millä tavoin tammoinen hyvitys sitten maksetaan. Nämä korvauksethan on maksetaan viranhaltijapäätöksillä. Niihin ei tarvitse toimieliänsittelyä. Siitä varmasti päästään myös poliittisesti keskustelemaan sitten, että mikä on oikein ja kohtuullista ja mitä vaihtoehtoja tässä on.

Puheenjohtaja.

Tässä mun alustukseni. Varmaan siirryn sitten istumaan tähän viereen.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitän myös näistä puheenvuoroista ja asian perinpohjaisesta avaamisesta. Pormestari Vartiainen totesi puheenvuorossaan äsken, että pormestari, virkahenkilöt ja työntekijät ovat samalla puolella. Se on

24.8.2022

---

varmasti siinä mielessä totta, että uskon, että tätä asiaa ihan aidosti selvitetään. Mutta kuitenkin tuolla eräpäivä-mielenosoituksessa oli tänään ihmisiä, jotka kokevat, että kaupunki on pettänyt heidät. Tuskin ne pienipalkkaiset työntekijät, jotka eivät ole saaneet palkkoja ajoissa ja joiden kesä on mennyt siksi pilalle ja jotka ovat joutuneet odottamaan pikavippejä voidakseen kattaa normaalit arjen kulut, niin mä en usko, että he kokevat olevansa niin sanotusti samalla puolella sellaisten ihmisten kanssa, joiden isot palkat tulee ajoissa ja joilla on kaikesta huolimatta varaa viettää kesälomaa.

Mulla ei ole mitään tarvetta luoda mitään vastakkainasettelua, mutta mun mielestä tätä eroa ei voi myöskään häivyttää, koska ne ihmiset, jotka tekee päätöksiä ja ne ihmiset, jotka ovat päätöksenteon kohteena, eivät ole tässä tilanteessa samalla puolella, vaikka palkkojen eteen tehdäänkin töitä. Kuten kuuluukin tehdä. Tämä on mun mielestä niin katastrofaalinen tilanne, että myös sanavalinnoissa ja asemoinneissa olisi tässä yhteydessä syytä olla hyvin sensitiivinen. Kysynkin, millä tavalla tätä asiaa tullaan edistämään niin, että kaupungin työnantajamaine säilyy ja vahvistuu?

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Onhan tämä nyt fiasko. On hyvä, että kaupunki kehittyy ja harmonisaa-tiota tapahtuu, mutta eihän se saisi aiheuttaa näin valtavaa kipua. Kaksi kysymystä viranhaltijoille. Ensinnäkin: onko tässä kevään mittaan annettu totuudenmukaista ja riittävää tietoa kaupunginhallitukselle ja muille keskeisille luottamushenkilöille? Koska kyllähän tämä tuli silloin itselle suurena yllätyksenä. Onko tässä pidetty poliittinen johto oikeasti ajan tasalla?

Toinen kysymys: onko tässä Sarastialla ollut kykyä toimittaa tällaista järjestelmää Helsingin kaupungille? Koska kyllä nyt näyttää siltä, että aikamoista sutta ja sekundaa on saatu. Jotain kertoo siitä myös nähdäkseni, että tässä palkanmaksun tuessa on täytynyt tukeutua ulkopuo-liseen Deloitteen, eikä siihen luonnollisimpaan valintaan eli Sarastiaan itseensä. Onko tässä tosiaan toimittaja epäonnistunut siinä, mitä hän on meille luvannut?

24.8.2022

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

En muista, että olisin koskaan ollut häpeissäni Helsingin kaupungin puolesta, mutta tänä kesänä olen kyllä ollut voimakkaasti häpeissäni, kun olen saanut yhteydenottoja lukuisilta kaupungin työntekijöiltä, jotka ovat kuvanneet tätä inhimillistä hätäänsä. Toiset ovat joutuneet lainaamaan ystäviltaan, toiset ottamaan pikavippejä tai siirtämään vuokramaksuaan. Tämä on täydellinen epäonnistuminen. Siis sekä järjestelmän käyttöönotossa, mutta myös viestinnässä, että ei ole kyetty tavoittamaan sitä ihmisten hätää eikä ole kyetty viestimään riittävän varhaisessa vaiheessa, että mitä tullaan tekemään, ja ottamaan niitä viestejä vastaan.

Samaan aikaan kun pohditaan ongelmien korjaamista, niin kyllä tätä luottamuksen palauttamistakin pitää tosissaan pohtia. Toivon, että henkilöstöjohtaja ottaa tässä vahvan roolin. Meillä on palkkakehitysohjelma, mutta monia muita työkaluja, joilla voidaan luottamusta palauttaa.

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Helsingin vihreän valtuustoryhmän puolesta mä haluan heti tähän alkuun sanoa, että tällä hetkellä kaikista tärkeintä pitäisi olla se, että me löydetään pikaisia ratkaisuja turvaamaan kaupungin työntekijöiden toimeentulon ennakoitavuus. Tämä epävarma tilanne on jatkunut aivan liian pitkään ja on, kuten tässä on jo kuultu, aivan täysin kohtuuton. Meidän kaupungin työntekijät on kuitenkin hyvinvointiyhteiskunnan kivijalka, jotka pitää tätä yhteiskuntaa pystyssä. Näin kaupungin päätöksentekijänä on sekä hirvittänyt että hävettänyt tämä tilanne, joka on jatkunut jo aivan liian pitkään.

Haluaisin kysyä pormestarilta, kansliapäälliköltä ja henkilöstöjohtajalta: onko mitään tarkempaa arvioita siitä, mihin mennessä palkkavirheet saataisiin korjattua ja korvaukset maksettua työntekijöille? Varmaan helpottaisi, jos meillä olisi jotain vähän selkeämpää aika-arvioita siitä, mihin mennessä ongelma on ratkaistu.

Haluaisin myös kysyä sitä, että kun useat kaupungin työntekijät on jäänyt jopa kokonaan ilman palkkoja, niin tullaanko näihin tilanteisiin

24.8.2022

---

ottamaan käyttöön mitään väliaikaista hätäratkaisua, kuten vaikka korottomien luottojen myöntämistä henkilöstökassasta.

Kiitos.

Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna

Ainakin joitakin sellaisia kysymyksiä tunnistin, jotka on varmaan luontevasti mun vastattavia. Osa ehkä on sitten muiden. Valtuutettu Meri kysyi tiedon totuudenmukaisuudesta ja siitä, onko poliittista johtoa pidetty pimennossa tästä asiasta. Ainakin omalta osaltani totesin, että tämä tilanteen kriisiytyminen tuli mulle aivan yhtä suurena yllätyksenä kuin meidän poliittiselle johdolle. Olin totta kai tutustunut siihen riskiarvioon, joka oli tehty ennen kuin käyttöönotto tehtiin. Myös mun näkökulmasta näytti siltä, että tässä on tehty riskiarvio ja tässä on varauduttu niihin tilanteisiin, joiden ennakoitiin toteutuvan. Nyt valitettavasti vain kävi niin, että ongelmat toteutui hankalampina ja vaikeampina kuin oltiin ennakoitu. Sitä ainakaan itse en ollut osannut nähdä, enkä myöskään tunnista sitä, että olisi ollut jokin tieto siitä, että näyttää siltä, että menee pieleen, mutta emme kerro siitä eteenpäin.

Itse asiassa siinä kun käynnistettiin huhtikuussa – se on vähän jopa morbidia sanoa enää tässä vaiheessa – niin ihan alku näytti suhteellisen hyvältä. Siinä ensimmäiset palkat, joita maksettiin, niin se näytti siltä, että tässä voidaan päästä hyvinkin eteenpäin. Se totuus valkeni aika nopeasti sen jälkeen. Mutta sitä, että meillä olisi ollut ennalta käsin tietoa, että näin tässä tulee käymään, niin sitä en voi vahvistaa.

Sitten toinen asia, johon ainakin omalta osaltani tässä haluan vastata, on kysymys luottamuksen palauttamisesta. Valtuutettu Heinäluoman kysymys. Se onkin erinomainen kysymys. Mä itse näen, että tässä pidemmällä aikavälillä Helsingin kaupungille ja sitä kautta tietysti myös helsinkiläisille ja meidän palveluita käyttäville kaikille henkilöille, niin se hitti, jonka Helsingin kaupunki työnantajana maineelle tästä saa, on todennäköisesti suurempi ongelma kuin se toivottavasti kuitenkin väliaikainen ongelma, joka johtuu tästä palkanmaksun virheestä ja siihen korjaamiseen menevästä ajasta. Se, että miten suuri se on ja miten se tulee jatkossa vaikuttamaan esimerkiksi rekrytointimahdollisuuksiin, niin sen arvioiminen on hyvin vaikeata vielä tässä vaiheessa. Mutta se tulee varmasti olemaan todellinen se ongelma.

Mä itse näen, että luottamuksen palauttamisen ehdoton edellytys on se, että me saadaan tämä ongelma, josta kaikki on lähtöisin, korjattua.

24.8.2022

Sen takia se, niin kauan kuin meillä edelleen tulee tällainen määrä virheitä ja niiden korjaaminen kestää, olkoonkin, että siinä on saatu paljon parannusta aikaan, niin samaan aikaan on epärealistista ajatella, että luottamus oikeasti paranisi. Sen takia siihen täytyy panostaa, ja sen takia se onkin se kaikkein suurin prioriteetti, niin kuin pormestarikin tuossa aikaisemmin sanoi.

Itse mä toivon, että se, että pormestari jo alussa sanoi ja omalta osaltani sanon sen tässä vaiheessa, että mehän emme tehneet tätä tahallamme. Tämä oli sellainen virhe, jota mieluummin ei olisi tapahtunut. Se, että näin on kuitenkin tapahtunut, on sellainen, josta pitää pyytää anteeksi ja pitää pyytää kuuluvasti ja usein anteeksi, että näin on. Se ei korjaa mitään, mutta se ehkä synnyttää kuitenkin jonkinlaista ymmärrystä siitä, että tässä ollaan, jollei nyt sitten samalla puolella, niin ainakin yhteisen ongelman edessä.

Kolmantena asiana on se, että nämä sekä korvaus- että hyvityskysymykset on tietysti sellaisia konkreettisia asioita, jotka voi johtaa siihen, että se luottamus ainakin vähitellen lähtee palautumaan.

Puheenjohtaja, tässä multa.

Henkilöstöjohtaja Nina Gros

Kiitos.

Olen kansliapäällikön kanssa samaa mieltä siitä, että työnantajan maine palautuu tekojen kautta. Meidän täytyy tämä tilanne korjata, ja siinä ei ole kahta kysymystäkään. Se, että kaupungin työntekijät ovat joutuneet myös tässä häpeämään omaa työnantajaansa, niin sehän on sellainen asia, että meidän täytyy erityisesti huomioida henkilöstö. Heille kertoa, mitä tapahtuu, luoda tilannekuvaa siitä, miten asiat kehittyvät ja että tämä ongelma saadaan selätettyä. Henkilöstö on meidän voimavara, ja henkilöstöstä pitää pitää huoli. Toki meillä on, niin kuin huoli kansliapäällikkö sanoi, meidän tulevaisuuden työvoimasta. Toisaalta Helsinki on hyvin houkutteleva työnantaja. Uskon, että se on edelleen, mutta mainehaitta on ihan merkittävä. Sen vuoksi näkisin, että me teemme kaikkemme kyllä tämän mainehaitan korjaamiseksi, jotta tästä ei mitään pysyvää vauriota tule.

Sitten kysyttiin pikaisia ratkaisuja henkilöstön palkkavirheiden korjaamiseksi. Virheiden korjaamisen tahti on siis parantunut. Meillä ei ole enää sitä tilannetta, että kun joku jää ilman palkkaa, niin joutuu

24.8.2022

---

odottamaan päivä- tai viikkokausia. Meillä oli alkuvaiheessa se tilanne, kun henkilöstö ei päässyt läpi asiakaspalvelusta, niin jouduttiin todella pulmallisiin tilanteisiin ja todella ikäviin tilanteisiin. Mutta nyt ne virheet saadaan nopeasti korjattua. Siinä me ollaan, meillä ei tarvitse olla enää mitään varajärjestelmää. Silloin kun palkanlaskentajärjestelmän muutos tehtiin ja se oli pääsiäinen, kun oli ensimmäinen palkka-ajo, niin silloin me avattiin tällainen kassa, jossa pystyi käymään henkilöstö hake-massa rahaa, jos sillä lailla kävi, että palkka puuttui tilinauhalla. Siinä kohtaa me se varmistettiin, eikä niitä käyntejä ollut kuin ihan muutama.

Se, että me saadaan tämä virheet vähennettyä ja tavallaan nämä kor-jaukset ja virhelähteet tunnistettua, niin se on avain siihen, että tekojen kautta me tätä työnantajakuvaakin päästään taas parantamaan.

Valtuutettu Teija Makkonen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tämä koko homma kuulostaa siltä, että järjestelmä on otettu hyvin, hy-vin keskeneräisenä käyttöön. Pormestari sanoo, että nyt ei ole aika vaihtaa. Mua kiinnostaa, saadaanko Sarastia kuntoon ja millä aikavä-lillä ja onko ainoa vaihtoehto Sarastiasta lopulta luopuminen, ja jos on niin millä aikataululla.

Gros totesi, että tilannekuva on hyvä, mutta pormestari Vartiainen, että olemme pakkoavioliitossa. Eli kenen syy tämä sotku on viime kädessä? Nämä moninaiset vetoamukset, että on monia VESejä ja VESejä, ei oi-kein selitä tätä epäonnistumista, sillä monilla muilla työnantajilla ja toi-mialoilla on erinäisiä VESejä ja TESejä, ja palkanmaksu onnistuu silti.

Sitten mä haluaisin kysyä: mitä konkreettista tällä rahalla on saatu ai-kaiseksi, kun kaupunki on työntänyt/työntämässä palkkahallinnon tuen suorahankintana kolme miljoonaa euroa palkkasotkut selvittämiseksi? Mitä sillä on saatu aikaiseksi, jotta ihmiset saa palkkaansa tehdystä työstä?

Kiitos.

Valtuutettu Matias Pajula

Kiitos. Arvoisa puheenjohtaja.

24.8.2022

Kiitos tämän tilaisuuden järjestämisestä. On erittäin tärkeätä, että me käydään tästä keskustelua. Kiitos pormestarille ja virkakunnalle tämän tilanteen kattavasta avaamisesta. Haluaisin tarttua tähän, mitä kansliapäällikkö sanoi tästä, että kansliapäälliköllä ei ollut minkäänlaista tietoa siitä, että tällaisia ongelmia on ollut luvassa. Mun mielestä tämä kuulostaa todella huolestuttavalta. Mietin itse kaupunginvaltuutettuna, kaupunginhallituksen varajäsenenä, miten kaupungin poliittiset päättäjät pystyisivät puuttumaan tällaiseen tilanteeseen, mikäli edes virkaorganisaation huipulla ei tästä tietoa ole ollut. Kyllä tässä on isoja haasteita. On todella hyvä, että pormestari on tästä ulkopuolista selvitystä tilaamassa, että tiedetään, mitä on tapahtunut ja mistä on kiikastanut. Nimittäin kaupungin poliittinen johtaminen ja johdon ottaminen on aika vaikeata, jos sitä tietoa ei yksinkertaisesti tule.

Meidän on syytä ottaa selvää ja ottaa opiksi, mitä tässä on tapahtunut, että mistä tämä tiedon liikkumisen haaste oikein kiikastaa, koska eihän me voida tulevaisuudessa ottaa mitään isoja digitalisaatiohankkeita tai muita käyttöön, jos tällaisia ongelmia ei saada sitä ennen ratkaisua.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaipaisin vielä konkretiaa ja arvostaisin, jos pormestari voisi vastata siihen, että kuinka kauan kestää, että tämä saadaan korjattua. Sanoitte tuolla torilla mielenosoituksessa, että menee kuukausia, henkilöstöjohtaja sanoi täällä, että kestää koko syksyn. Tämä on kysymys, johon kaivataan vastausta ja henkilöstä sitä myös odottaa.

Lisäksi kysyisin: onko laskettu, mitkä ylimääräiset kulut tästä katastrofista on? Me tiedetään, että suorahankintana tosiaan on Deloitteille maksettu kolme miljoonaa yhteensä. Kansliapäällikkö ei maininnut tätä kevään hankintaa, 400 000. Lisäksi tehtiin tämä heinäkuun hankinta suorahankintana niin, että kaupunginhallituksella ei ollut mitään keinoja edes otto-oikeudella päästä siihen käsiksi. Eli kyllä tässä avoimuus on ollut myös tietoisesti sellainen asia, jota ei ole edistetty.

Jos näihin kahteen kysymykseen ainakin voisi vastata, niin arvostaisin paljon.

Kiitos.

24.8.2022

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Muutama kysymys. Ensinnäkin hankintatavasta. Onko kaupungin tarkoitus toimia jatkossa samalla tavalla eli hankkia yhtiöistä mikro-osuusia ja sen jälkeen tehdä hankintoja sidosyksikköhankintana?

Toisena kysymys vahingonkorvauksista. Kansliapäällikön esityksessä olleet esimerkit olivat työntekijälle itselleen koituneista vahingoista. Valtuustossa oli jo ennen kesätaukoa esillä myös työntekijöiden läheisille aiheutuneet vahingot. Esimerkiksi työntekijän lapsen opintotuen menettäminen tulorekisterissä olevien väärin tietojen vuoksi. Esityksessä jäi käymättä myös yhteistyö Kevan, Kelan ja verottajan kanssa. Tästä kuulisin mielelläni lisää.

Kolmantena kysymyksenä kysyn palkkalaskelmissa näkyvistä vuosikertymistä, jotka ovat ainakin osalla väärin. Kertymät ovat osalla nollautuneet Sarastian käyttöönoton jälkeen. Jos tiedot ovat myös tulorekisterissä väärin, työntekijän on haastava tilata loppuvuodesta tarvittaessa uutta verokorttia, ja seurauksena voi olla mahdollisesti isoja jälkiveroja. Milloin vuosikertymät saadaan ajan tasalle korjattua?

Henkilöstöjohtaja Nina Gros

Tätä tulorekisteriasiaa tosiaankin hyvä täsmentää. Se ei tullut tässä esityksessä esiin, mutta me olemme sopineet Kevan ja Kelan kanssa yhteistyöstä. Mikäli henkilö on saanut liikaa tai liian vähän palkkaa ja tulorekisteri on mennyt väärin, virheelliseksi, niin me tehdään viranomaisyhteistyötä ja annetaan viranomaisille se oikea tieto. Eli tulorekisterikorjaukset tulee syksyn aikana. Nyt aloitetaan ja laitetaan kuntoon. Jotta se tilanne, on se sitten asumistuki tai joku vastaava, jotta se saadaan sujuvasti eteenpäin, niin viranomaisten kanssa tehdään suoraan yhteistyötä.

Pormestari Juhana Vartiainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Koitan vastata joihinkin kysymyksiin, niihin, joihin osaan. Täällä kysyttiin muun muassa sitä, muun muassa valtuutettu Makkonen, että olisiko ollut muita vaihtoehtoja kuin Sarastia ja voiko siitä luopua. Tätähän jo

24.8.2022

---

kansliapäällikkö Sarvilinna käsitteli omassa puheenvuorossaan, mutta hän on parempi tähän vastaamaan kuin minä, koska tuntee tämän päätöspolun perusteluineen. Yleisesti kun katsomme tulevaisuuteen, niin minähän olen lämpimästi sen kannalla, että kaikkia järjestelmiä kilpailutetaan ja vältetään vastaisuudessa aina sellainen tilanne, että meillä ei ole erilaisia vaihtoehtoja, mistä valita, ja yritän toimia tämän mukaisesti.

Täällä kysyttiin myös näistä tämän kevään päätösprosesseista ja tiedon kulusta. Olen vahvasti sitä mieltä, että nyt meidän täytyy keskittyä ratkaisemaan tätä ongelmaa, mutta juuri näitä asioita ja tiedonkulkua varmaankin tullaan valaisemaan siinä ulkoisessa selvityksessä, jonka tilausta paraikaa valmistellaan.

Kiitos.

Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna

Kiitos, puheenjohtaja.

Joihinkin kysymyksiin omalta osaltani. Valtuutettu Makkonen kysyi tästä keskeneräisestä käyttöönotosta. Kuten nyt hyvin tiedämme, niin näin on, eli järjestelmää joudutaan varsin paljon vielä työstämään sen jälkeen, kun tosiasiallinen käyttöönotto on tapahtunut. Olkoonkin, että emme tietenkään ole vielä hyväksyneet Sarastian suoritusta, että se olisi valmis. Se on kaikkea muuta kuin valmis. Siitä huolimatta käyttöönotto, kun ollaan siinä tilanteessa, että meidän aiemmin käytössä oleva järjestelmä ei olisi enää vuodenvaihteessa ollut käytössä, asetti meidät tietynlaisen aikapaineen eteen, joka johti siihen, että ei pystyttyä niin pitkään työstämään ja viivyttämään käyttöönottoa, että voidaan kaikista asioista olla valmiita. Koska sitten siinä tulee riski siitä, että käytössä oleva järjestelmä putoaa alta pois. Se olisi ollut sitten toisentyypisen keskustelun aihe, jos näin olisi käynyt.

Mitä tulee tulevista hankkeista ja se, että mitä tästä on opittu, niin toivottavasti tästä on opittu hyvin paljon. Sekä hankintaa ja sitä muutos-hankkeiden eteenpäin viemistä ja sitä, että millä edellytyksillä erilaisia järjestelmä uudistuksia voidaan ottaa käyttöön. Ehkä mulle itselleni jää päällimmäisenä oppina tässä se, että tällaiset toiminnan uudistushankkeet on ensisijaisesti toiminnan uudistushankkeita, ja ne täytyy ottaa sellaisina. Meilläkin esimerkiksi oman palkanlaskennan muuttaminen ja ohjaaminen ja kouluttaminen siihen uuteen toimintatapaan, jota sillä uudella järjestelmällä tehdään, on itse asiassa paljon tärkeämpää kuin se varsinainen järjestelmäosuus siinä. Vaikka sekin tietysti on

24.8.2022

---

olennainen. Tämä tulee varmasti muuttamaan sitä, millä tavoin Helsingin kaupunki jatkossa tämmöisiä toiminnan uudistushankkeita tekee. Mä en näe itse mahdollisena, että me jäätäisiin paikalleen sillä, että ei ikinä enää tehtäisi mitään hankkeita sen takia kun tämä meni pieleen. Vaan meidän täytyy oppia ja tehdä tulevat hankkeet sitten paremmin.

Mitä tulee tähän suorahankintapäätökseen viime kesältä, niin ensinnäkin valtuutettu Honkasalolle, että tosiaan en ollut sitä aiemmin tehtyä päätöstä tuohon listaan ottanut. En sitä tarkoittanut, varsinkaan en tavoitellut sillä tällaista avoimuuden välttelyä, mutta se oli päätös, joka on tehty siinä välissä, kun tämä kriisi ei ollut päällä. Mä vastasin siihen myös mediassa nostettuun kysymykseen siitä, millä perusteella tämä päätös tehtiin siinä kohtaa, kun piti lähteä tätä kriisiä ratkaisemaan.

Se on totta, että se tehtiin kesällä se päätös. Se tehtiin kesällä sen takia se päätös, kun kriisi tapahtui kesällä. Kesällä meillä nämä ottojärjestelyasiat on erilaisia kuin talvisaikaan, ja sen takia ei ollut sellaista kaupunginhallituksen kokousta, jossa tämä päätös olisi voinut ottoharkinnassa olla.

Palkoista Peltokorpi kysyi, aiotaanko jatkossa tehdä sidosyksikköhankintoja. Siihen en pysty enkä halua antaa kategorista vastausta. Itse kyllä uskon markkinoihin sillä lailla, että useimmiten kilpailuttamalla ja useita toimijoita keskenään vertaamalla saavutetaan hyviä tuloksia. Se ei kuitenkaan tarkoita sitä, että se olisi ainoa mahdollinen malli jatkossa. Voi olla perusteltua tehdä sidosyksikköhankintoja myös jatkossa meillä. Itse asiassa on myös paljon sidosyksiköitä, joita hankintoja tehdään koko ajan, ja se, että se nyt jotenkin muutettaisiin, niin sitä mä en tässä näe perusteltuna.

Sitten vielä viimeisenä nämä korvaukset, jotka kohdistuu muihin kuin suoraan kaupungin työntekijöihin. Niin ne menee siihen kategoriaan. Että kun kaupungilta vaaditaan korvausta, niin kaupunki käsittelee korvausvaatimuksen. Mutta en tietenkään nyt tässä yhtäältä sen takia, että se ei kuulu mun tehtäviini ratkoa niitä asioita ja sen takia, että yhtään sellaista hakemusta en ole nähnyt, niin en pysty antamaan mitään linjausta siitä, että miten niitä sitten käsitellään tai minkälaisiin lopputuloksiin päädytään, jos joku muu kuin kaupungin työntekijä vaatii korvausta. Mutta sen kyllä lupaan, että ne käsitellään.

Ledamoten Björn Månsson

Kiitos, puheenjohtaja.

24.8.2022

Det här är ju en skam och skandal av stora mått. En sak är att stadens rykte har lidit, men framförallt har ju personalen lidit. Kaupungin maine on tietysti kärsinyt, mutta ennen kaikkea henkilöstö on kärsinyt. Nyt pitää korjata virheet korkojen kera, niin kun tässä on todettu, ja myös henkilöstön ylimääräisiä kuluja on kompensoitava.

Nostan esille ylen asianhaaran erityispiirteen, eli palkanmaksusta vastaavan Talpan päällikön siirtyminen Sarastian johtotehtävään on vähintäänkin kaksipiippuinen asia. Toisaalta Sarastiassa pitäisi nyt olla Helsingin palkanmaksusta tietoa ja kokemusta, ja toisaalta tämä näyttää vähän huonolta. Oliko tämä prosessi ihan korrekti?

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Monin tavoin tämä esitys herätti enemmän kysymyksiä kuin se vastasi niihin. Minua herätti eniten tässä huomiota se, että puuttuvissa palkoissa oli 1 682 kappaletta näitä tapauksia, missä iso osa palkasta puuttuu, kun viikko aikaisemmin niitä oli 1 714. Jos niitä saadaan korjattua viikossa 32 kappaletta, niin siinä kestää 52 viikkoa nopeasti laskettuna, että ne kaikki on korjattu. Mikä näiden tilanne on? Saadaanko niitä jatkossa nopeammin ja tuleeko kuinka paljon lisää tällaisia tapauksia, missä iso osa palkasta puuttuu tai jopa kokonaan uusissa palkanmaksuerissä?

Tosiaankin tämän päivän hesarissa oli uutinen, että palkkakuitit on niin sekavia, että ne rikkoo lakia. Siinä kerrottiin tapauksista, missä joku oli saanut peräti kymmenensivuisen palkkalaskelman. Sehän on ihan selvää, että tällaisessa tilanteessa työntekijä itse ei pysty tarkistamaan palkkakuittia ja selvittämään, onko siinä virhe. Onko tarkoitus, että palkkakuutteihin tehdään takautuvasti jonkunlainen oikaisu sillä tavalla, että myös tähän mennessä maksetuista palkoista näkisi, että mitä henkilölle olisi kuulunut maksaa, että pystyisi tarkistamaan palkkakuittinsa?

Kiitos.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Välihuuto!

24.8.2022

Jos annetaan niiden puhua, joilla on puheenvuoro.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos, puheenjohtaja.

On tärkeää tunnustaa virheet. Tämän mittaluokan virheitä ei saisi tapahtua. Mutta aivan yhtä tärkeää on tunnistaa virheet ja oppia niistä. Yksi suuri virrehän tässä on, 40 vuotta vanha järjestelmän kanssa vähintään viimeiset 20 vuotta on ollut virhe. Me kaikki täällä pidempään istuneet olemme osasyllisiä mukana, että emme ole asialle mitään huomanneet tehdä. Tämä on yksi.

Toinen iso on käyttöönoton kanssa, mitä hieman ihmettelen, 36 000 työntekijää kerralla. Olen ollut tekemässä yhdellä suurella työnantajalla vastaavantyyppisiä muutoksia, jonne ei tuhattakaan työntekijää siirretty kerralla, vaan aina ensin pieniä, edustavia otoksia. Kysynkin tästä pohjilta: mitä tästä on nyt opittu? Miten vältetään tulevissa tietojärjestelmä-hankkeissa toistamasta samoja virheitä?

Valtuutettu Maarit Vierunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on jo moneen kertaan todettu, että tilanne on järkyttävän iso epäonnistuminen kaupungilta, mutta sanonpa sen vielä kerran. Pormestari johtaa tätä kriisitilannetta nyt, mutta mitä järjestelmän testauksen ja käyttöönoton aikaan, kun asia oli operatiivisella puolella, kuka johti tilannetta tuolloin?

Vaikuttaa myös siltä, että tässä ei ole kyse pelkästään tästä järjestelmämuutoksesta. Ei auta, syydetäänkö hankkeeseen useita miljoonia euroja, jos toimintamallit ja toimintatavat ei ole kunnossa kaupungilla. Miten palkanmaksuun liittyviä prosesseja ollaan muuttamassa?

Kiitos.

Valtuutettu Pilvi Torsti

Arvoisa puheenjohtaja, kollegat.

24.8.2022

Olennessä tässä lienee selvää: eräpäivä on ollut, mennyt, palkat maksettava ja vahingot seurauksista korvattava kaupunkimme työntekijöille. Lisäksi on syytä olla syvästi pahoillaan. Suomen suurin työnantaja on todella mokannut.

Valitettavasti meille päättäjille keväällä annettiin vähän vaivoin ja vasta oikeastaan julkisuuden otettua asiat esiin nämä ongelmat, ja ne eivät näytä ratkenneen. Me on saatu aika optimistisia arvioita välillä. Kukaan ei ole ottanut kunnon vastuuta palkkoja odottavia, pienipalkkaisia työntekijöitä kohtaan.

Pakko sanoa, että yli kymmenen vuoden luottamushenkilöuran aikana en muista tämän mittaluokan ongelmaa, joka olisi raivostuttanut näin paljon. Sen takia kaksi kysymystä. Ensin sitaatti tuosta esityksestä, joka meillä oli tänään, juuri samana päivänä kun palkkakuittien mahdollinen laittomuus on ollut julkisuudessa. Täällä sanottiin, että niiden luotavuutta tullaan parantamaan lokakuusta alkaen. Luotetaanko me siihen, että se oikeasti tapahtuu kaiken tämän jälkeen?

Toinen kysymys kansliapäällikölle. Onko siis todella niin, että tässä ei ollut mitään käyttöönottohanketta rinnalla tämänkokoisessa kokonaisuudessa? Siis meillä on järjestelmä ja käyttöönotto, ja tuntuu hämmäntävältä, jos näin todella on, ja siitä kaipaisin tässä kohtaa lisätietoa.

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Sydänmaa

Kiitos, arvon puheenjohtaja.

Kohdistaisin kysymykseni ensin henkilöstöjohtajalle. Kun sanoitte, että tässä tuli yllätyksenä ja ei tiedetty ongelmien suuruuksista, niin meillä on hyvin voimakkaasti meidän pääluottamusmiehet opetuspuolelta kertoneet, että näistä ongelmista on yritetty kertoa hyvin varhaisessa vaiheessa, ennen kuin tätä otettiin käyttöön, mutta heitä ei ole kuultu. Eli Helsingin opettajien ammattiyhdistyksen toimesta on informoitu. Ja toki Espoo, naapurikaupunkimme, ongelmat ovat sielläkin olleet tiedossa. Tämä nyt on vähän saivartelua, mutta eikö tässä sitten vain haluttu kuulla niitä, jotka asiasta tietävät enemmän tai ovat kokeneet näitä virheitä?

Toinen kysymys. Kysyisin vielä, että syötetäänkö näitä esimerkiksi henkilöiden ID-numeroita käsin. Kun on tapahtunut niin, että palkkakuittia

24.8.2022

---

ei pääse lukemaan Sarastiaan, koska kaikki numerot ovat väärin ja systeemit ovat väärin.

Sitten vielä sellainen erittäin tärkeä ajatellen henkilöstöä on tämä...

Ledamoten Mia Haglund

Tack ska du ha, ordförande.

Henkilöstöjohtaja Gros esitteli meille tässä HR:n ja palkanmaksun ja digitalisaation pitkäaikaista takkuilua. Mä haluaisin kysyä kansliapäälliköltä: miltä osin henkilöstöressurssien lähtökohtainen niukkuus on vaikuttanut tämän sietämättömän tilanteen luomiseen ja tämän järjestelmän totaaliseen kaatumiseen?

Kaupungissa on kuitenkin vuosikausia noudatettu tuottavuustavoitteita, jotka on lisänneet myös henkilöstöhallinnan paineita ja henkilöstöressurssien niukkuutta. Ollaanko me sellaisessa tilanteessa, että me itse asiassa tuottavuuden parantamisen nimissä olemme säästäneet ja jättäneet investoimatta niihin digitalisaation perusteisiin, joiden oikeasti odotetaan lisäävän tuottavuutta? Nyt olisi paikallaan analysoida tätä tilannetta, mutta myös pidemmän aikavälin kehittymistä ja tuottavuustavoitteiden seurauksia.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Työntekijöiden tulee saada reilu korvaus. Kun tehdään suuria muutoksia, on luonnollista, että syntyy ongelmia. Ongelmien jatkuminen kuitenkin kertoo johtamisen ongelmista. Kuulimme, että vakauttaminen vaikuttaisi kestävän koko syyskauden. En hyväksy sitä. Olen sitä mieltä, että mikäli asia ei kuukaudessa ratkea, jonkun tulee saada kenkää, ja tämän ihmisen on syytä ymmärtää se mahdollisimman nopeasti. Voi olla, että johtajat ovat yrittäneet parhaansa, mutta aina se ei riitä, vaan tarvitaan joku toinen hoitamaan homma.

Korvausten saamisesta tulee tehdä helppoa. Ehdotan, että kaikille työntekijöille, joiden palkka on ollut vähintään viikon myöhässä, maksettaisiin korkojen lisäksi 10 %:n lisäkorvaus myöhässä olevan palkan osalta. Näin voitaisiin välttää tarpeettomia byrokraattisia prosesseja.

24.8.2022

Kiitos.

Valtuutettu Elisa Gebhard

Kiitos ensinnäkin vastauksista kysymyksiin ja jo tehdyistä toimenpiteistä. Ei kuitenkaan kerta kaikkiaan riitä, että suurin osa työntekijöistä saa palkkansa, vaan meidän täytyy suoriutua palkanmaksusta täysimääräisesti. Se ei ole liikaa vaadittu.

En myöskään toivoisi kuulevani sellaisia puheenvuoroja, että kaikissa teknisissä järjestelmissä nyt on ongelmansa. Me olemme Helsingin kaupunki, Suomen suurin työnantaja, ja kyse on tärkeimmästä velvoitteestamme. Tämä asia täytyy priorisoida ykköseksi pormestarin sekä johtavien viranhaltijoiden työssä.

Sosialidemokraattinen ryhmä on jo pidemmän aikaa vaatinut erinäisiä toimia kaupungin työnantajakuvan parantamiseksi, kuten esimerkiksi kunnianhimoista panostusta palkkakehitysohjelmaan. Tällaisessa luottamuspuolan tilanteessa tämä vaatimus on ajankohtaisempi kuin koskaan. Näin ollen toivoisin kuulevani vastauksen. Millaisiin toimenpiteisiin aiotte, pormestari Vartiainen, henkilökohtaisesti ryhtyä, että kaupungin ja henkilöstön välinen luottamus saadaan korjattua? Entä miten vuorovaikutusta esimerkiksi henkilöstöjärjestöjen ja kaupungin välillä saadaan parannettua, kun aiemmin henkilöstö on kokenut, että heidän huoliaan tästäkään ei ole kuultu?

Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna

Kiitos, puheenjohtaja.

Taas tunnistin joukon sellaisia asioita, jotka varmasti on parhaiten mun vastattavia. Valtuutettu Haglund kysyi henkilöstöresurssien niukkuudesta ja toisaalta investoinneista tai ylipäätään kaupungin taloudenpidosta. Mä en valitettavasti tässä kohtaa pysty vastaamaan siihen, että missä määrin henkilöstöresurssi on vaikuttanut tähän tilanteeseen. Mä uskon ja toivon, että se on yksi sellainen tekijä, jota siinä pormestarin aiemmin mainitsemassa selvityksessä sitten selvitetään, mutta mulla ei ole siihen tällä hetkellä vastausta.

Mitä tulee ylipäätään kaupungin rahankäyttöön tai investointeihin. Valtuutettu Kivekäs tuossa jo aikaisemmin sanoi, että 40 vuotta vanha järjestelmä on vanha järjestelmä. Se on totta. Näin on, ja kaupungin

24.8.2022

---

hallinto kokonaisuudessaan ja kaikki se, mitä kaupunki tekee, asettelee tekemisensä ja suunnittelee taloutensa ja toimintansa sen mukaan ja sen resurssin mukaan, mitä meillä kunakin vuonna on käytettävissä. Viime kädessä se on valtuusto, joka päättää, mitä resurssia meillä on käytettävissä. Näin jälkikäteen on aika selvää, että näin suurta velkaa ei olisi pitänyt päästää kasvamaan, mutta varmaan jokaisena budjettivuotena sille rahalle on ollut jotain muuta sellaista käyttöä, joka sitten on johtanut siihen, että sitä hanketta ei ole tehty aikaisemmin.

Mä näen tässä vaiheessa, kun muutamassakin puheenvuorossa puhuttiin vastuusta, niin tietysti se, mitä mä äsken jo tuossa alustuspuheenvuorossani kerroin, ketkä on päätöksiä tehnyt, niin siinä kohtaa se vastuun kohdentuminen on varsin yksinkertainen asia. Itse näen tämän henkilöstöön päin, niin tämä on siis Helsingin kaupungin vastuulla oleva asia. Meidän työnantajaroolissa tapahtunut epäonnistuminen. Mä oletan, että selvitys, jota tässä nyt tehdään, tai itse asiassa tätähän paitsi pormestarin mainitsemassa selvityksessä niin varmaan saattaa olla, että joudutaan vielä jossain viranomaismenettelyssäkin selvittämään näitä asioita, niin se, miten vastuu kohdentuu täällä kaupungissa täsmällisemmin, niin se varmaan aikanaan selviää.

Sitten viimeisenä asiana. Valtuutettu Månsson mainitsi Talpan aiemman toimitusjohtajan siirtymisen Sarastian palvelukseen. Siihen ehkä sanon, että sen arviointi jää jokaisen oman henkilökohtaisen harkinnan varaan. Helsingin kaupungilla organisaationa tai työnantajana ei tietenkään ole mitään mahdollisuutta vaikuttaa tuollaiseen asiaan. Jos henkilö meiltä irtisanoutuu, niin hän irtisanoutuu, ja henkilö menee jonnekin töihin, niin hän menee jonnekin töihin, ja se on pois meidän käsistä kokonaan. Se, että miltä se näyttää, niin meillä jokaisella on siitä varmasti oma mielipide.

Digitalisaatiojohtaja Mikko Rusama

Täällä kysyttiin aikaisemmin, onko Sarastialla kyky toimittaa tämä järjestelmä. Ensimmäinen on hyvä todeta se, että CGI ei pystynyt, ainakaan kyennyt viidessä vuodessa uudistamaan tätä järjestelmää, ja Sarastia nousi siis tätä kautta vaihtoehdoksi. Totean sen, että Sarastia on julkisen sektorin suurin palkkaratkaisujen tuottaja. Tällä hetkellä ongelmista huolimatta 95 % vähintäänkin palkoista menee oikein. Kun järjestelmävalintaa tehtiin, niin se, että Espoo päätyi myös Sarastiaan, oli tärkeä tekijä. Näitä Espoon oppeja pyrittiin hyödyntämään. Tarkistettiin me ihan itsekin, että miten se Espoolla on sujunut, niin suora lainaus tästä Espoon tilanteesta: "Tällä hetkellä Espoon kaupungin palkanmaksu sujuu

24.8.2022

---

hyvin.” Heillä on käytössään sama ratkaisu, ja olen luottavainen siinä, että Sarastian järjestelmä saadaan toimimaan meidän tarpeisiin tavalla, joka mahdollistaa onnistuneen palkanmaksun.

Se, mikä on ollut myös tärkeää, Sarastia siis pohjautuu MepcoPro-tuotteelle, joka on ollut Talpassa myös aikaisemmin käytössä. Mepcoa on myös laajalti käytetty, ainakin 4 000 organisaatiota käyttää. Sekä Sarastian että Accountorin toimitusjohtaja ovat sanoneet, että Helsingin palkanlaskennan ongelmien ratkaisu on heidän yhtiöidensä ykkösprioriteetti. Tämä tuo uskoa siihen, että nämä ongelmat yhdessä Sarastian kanssa ratkotaan.

Otsolle haluaisin kommentoida, että...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Anteeksi, jos mä en osannut sanoa oikein. Ei se haittaa, mutta täällä-
Anteeksi, jos en osaa oikein puhua. Valtuutettu nosti oikean asian, että meillä on liian paljon kaupungilla teknistä velkaa. Meillä on lukuisia vastaavia hyvin vanhoja järjestelmiä, jotka olisi jo kymmeniä vuosia sitten pitänyt uudistaa. Lähtökohtaisesti nämä on erittäin vaikeita projekteja. Valtuutettu Kivekäs viittasi siihen, että miksi ikään kuin ei tehty vaiheittain tätä, niin tätäkin yritettiin. On hyvä todeta, että tässä on 70 integraatiota ja SAP-integraatiota, että se osoittautui mahdottomaksi tehdä ikään kun pieninä palasina. Käytännössä pyrittiin testauksen kautta varmistamaan, että tämä käyttöönotto onnistuu. Ainakin se yksi keskeinen oppi on, että sellaisen testiympäristön edes rakentaminen, joka simuloisi näin kompleksisen federaation, organisaation toimintaa, on erittäin vaikeata. Ne testitulokset saatiin, mutta käytännössä osoittautui, että esimerkiksi suorituskyvyn kanssa tuli ongelmia, vaikka sitä oli testattu hyvin hartaasti.

Kiitos.

Henkilöstöjohtaja Nina Gros

Kiitos.

Mä tuohon Espoon käyttöönottoon liittyen vielä kommentoisin. Henkilöstöjärjestöt on tosiaan aktiivisesti keskustelleet keskenään, ja Espoo otti tämän käyttöön, saman järjestelmän, vuosi ja kolme kuukautta ennen meitä. Me olemme hyvin kiinteästi seuranneet tämän projektin joka vaiheessa Espoon käyttöönottoa ja ottaneet opiksi siitä. Tehneet

24.8.2022

---

sellaisia asioita, jotka siellä on koettu ongelmalliseksi, ja pyritty niitä parantamaan.

Valitettavasti järjestelmässä on sellaisia toiminnallisuuksia, joita ei ihan hetkessä paranneta, vaan ne on siihen käyttäjäkokemukseen ja käytettävyyteen liittyviä asioita, jotka on nyt laitettu seuraaviin versioihin mukaan. Eli käytettävyyteen tulee parannuksia ensi vuoden aikana. Ne on varmasti niitä asioita, joihin ei ole pystytty reagoimaan, koska kaikki mitä pystyttiin itse tekemään, tehtiin ja varmistettiin. Mutta käytettävyyteen liittyvät asiat, niin niitä ei voi hetkessä parantaa.

Valtuutettu Sari Sarkomaa

Arvoisa puheenjohtaja.

Yksi asia tässä on nyt tullut selväksi. Sellainen kaupunki, joka ei kuuntele henkilöstöä, ei ole vetovoimainen eikä toimiva. Ehkä tämä oli yllätyskin. Täällä kansliapäällikkö totesi, että näitä ongelmia on, mutta kun on seurannut tätä keskustelua, niin aivan selvästi henkilöstöltä tuli esille huolet siitä, että näitä ongelmia on tulossa. Mielestäni niihin olisi pitänyt reagoida. Toivon, että sitä arvioidaan.

Sitten kun nämä ongelmat realisoituvat, henkilöstöltä ja luottamusmieheltä tuli ratkaisuesityksiä. Esimerkiksi se, että esimiehet olisivat keränneet keskeiset palkkaongelmat, vieneet ne Talpaan, ja näin henkilöstö olisi tullut kuulluksi, eikä tämä jumiutumisen olisi tapahtunut. Varmasti nämä tiedot olisi kaupungista ollut löydettävissä.

Toivon todellakin, että tästä otetaan oppia, että kuullaan henkilöstöä. Arvostetaan ja ymmärretään, että he kyllä tietävät monta kertaa monta asiaa etukäteen, ennen virkajohtoa, ja meitä luottamusmiehiä. Uskon, että analyysini osuu kohtuu oikeaan. Totean vielä, että sijaiset eivät vielä saa samaa neuvoa tietojärjestelmistä ja tiedotuksesta kuin vakihenkilöstö.

Valtuutettu Oona Hagman

Kiitos, puheenjohtaja.

Mehän puitiin tätä Sarastiaan liittyvää palkkasotkua digitalisaatiotoimikunnan kokouksessa jo toukokuussa, ennen kuin tätä koko fiaskoa alettiin laajemmin uutisoimaan. Silloin todettiin, että

24.8.2022

---

palkanmaksuongelmia on ollut huomattavia määriä jo ennen tämän uuden järjestelmän käyttöönottoa huhtikuussa. Mutta koska tämä järjestelmä on otettu käyttöön hätiköidysti, niin kysyisin, minkälaisella suunnitelmalla ja toimenpiteillä Helsingin kaupunki, Suomen suurin työnantaja, aikoo taata, ettei jatkossa ota käyttöön järjestelmiä ilman perusteellista testausta, ohjeistusta ja koulutusta.

Sitten vielä lisäkysymys hankintalakiin liittyen. Kun hankintalakia on tässä kohtaa kierretty siinä määrin, että ensin neuvotellaan kaupasta, jonka arvo on kolme miljoonaa vuodessa, käyttöönotkokulut 600 000, jonka jälkeen Helsinki osti Sarastialta pienen osuuden viidellä tonnilla, niin onhan tämä jännä tilanne. Moni varmaan miettii, miten saisi sen pienen promillen myytyä omaa yritystään Helsingin kaupungille, jotta voisi jatkossa välttää kilpailutuksia. Kysymys: aikooko Helsingin kaupunki jatkossa tehdä hankintoja omien sääntöjensä mukaisesti eettisesti?

Valtuutettu Risto Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos ensinnäkin hyvistä esityksistä. Siinä tulikin jo vastauksia moniin ongelmiin, muun muassa siitä, missä on vastuut. Puuttuisin tähän hankintavaiheeseen vielä sillä tavalla, että millä tavalla kartoitettiin markkinoita. Käytiinkö markkinavuoropuheluita eri järjestelmien ja vaihtoehtojen osalta vai mentiinkö hyvin suoraan Sarastian tarjoamaan järjestelmään? Koska käsitykseni mukaan myös markkinoilla on sellaisia järjestelmiä, joissa maksetaan kymmenille tuhansillekin ihmisille palkkoja tällä hetkellä.

Sitten toisen kysymyksen kohdistan digitalisaatiojohtajalle. Näin vähän tulevaisuutta ajatellen, kun vastaavia järjestelmiä varmaan otetaan jatkossakin käyttöön ja tehdään digiloikkia, niin kuin tämänkin piti olla varmasti digiloikka onnistuneessa mielessä, niin mitkä asiat pitäisi tehdä toisin?

Kiitos.

Ledamoten Marcus Rantala

Tack, ordförande.

24.8.2022

Det är klart att det är ett stort misslyckande från Helsingfors stads sida och en stor frustration bland personalen, men också bland oss förtroendevalda, vilket jag tror att man har märkt här ikväll. Det är viktigt att vi utreder både internt och externt att vad gick fel i den här processen, och också är intressant att veta, att vad har Sarastias roll varit, vad är det som Helsingfors stad har upphandlat, och vad är det som Sarastia har sålt till Helsingfors stad, för det verkar ju som att grunden inte har funnits i det som har sålts till oss.

Från SFP:s sida upplever vi att det viktigaste är ändå nu att vi kan åtgärda problemen, och att vi faktiskt kan se till att de som inte får löner får löner och att det inte sker misstag, för att för många ensamstående eller andra i Helsingfors stad så kan uteblivna euron betyda väldigt mycket för vardagen, och de historierna har vi alla hört. Så att allt måste göras för att de här problemen kan åtgärdas, och det är viktigt för Helsingfors stad som arbetsgivare att det här fås i skick under hösten.

Valtuutettu Marko Kettunen

Kiitoksia.

Tässä näyttää olevan tämmöinen vahinkojen ketju, ja on varmaan erittäin asiallista, että henkilöstölle korjataan aiheutuneet virheet. Mutta meiltä taitaa taas unohtua tämä ketjun viimeinen pää elikkä helsinkiläinen veronmaksaja, joka lopulta nämä vahingot kuittaa. Kysyisin: sisältääkö Sarastian kanssa tehty hankintasopimus jotain mahdollisuuksia sanktioida yritystä näistä ylimääräisistä kustannuksista? Aiotaanko niitä ottaa käyttöön? Jos hankintasopimus ei tämmöisiä sanktion mahdollisuuksia sisällä, niin miksi ei?

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

Meillä on pitkä tie edessä, että saamme työntekijöiden ja meille hakeutumista mieltävien luottamuksen palautettua. Epävarmuus on kuormittavaa. On tärkeää, että työntekijät tietävät kaunistelematta, missä mennään ja miten edetään. Kysyisinkin: mitä uusia tapoja on henkilöstölle viestimiseen ja millä tavalla varmistetaan, että sekä vakituiset että

24.8.2022

---

sijaiset saavat tiedon? Monilla ei ole intraan pääsyä. Millä keinoilla varmistetaan, että kaikki tietävät, milloin palkkakuitit näkyvät verkkopankissa? Milloin saadaan selkeys palkkakuitteihin? Milloin päästään eroon nelisivuisista kuiteista ja milloin henkilöstö tietää, mitä palkkaa heillä pitäisi olla tulossa?

Stressi ja epävarmuus on kaikkien meidän työntekijöiden yhteinen asia, ja on tärkeää, että me myönnetään se, että koko meidän henkilöstö on tästä kärsinyt. Kysyisinkin: milloin ollaan esimerkiksi ilmassa olleita joukkoliikenne-etuja tai liikunta- ja hyvinvointiseteleitä ottamassa käyttöön? Näistäkin henkilöstö odottaa tietoa.

Toivon, että tästä viisastuneena eri sektoreilla, eri tilanteissa kehitetään tapoja kuulla ja kuunnella aidosti meidän henkilöstöä.

Kiitos.

Valtuutettu Sini Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

On tosi hyvä, että tälleen 2020-luvulla näitä HR-järjestelmiä päivitetään, ja siitä tuskin tässä salissa on kukaan eri mieltä. Palkanlaskennan ongelmat eivät todellakaan ole uusia. Tästä mä olen kuullut aikaisemmin entisen HKL:n hallituksessa istuessani ja nyt kasko-lautakunnassa ollessani. On oikeastaan aika kyseenalaista, että tällaisessa tilanteessa, jossa tämä ongelma ei ole uusi, kuitenkin ikään kuin operatiivinen johto arvioi, että muutokseen ei tarvita mitään erillistä, vahvaa projektia tai että muutostukea ei tarvita tämän enempää. Kysyisin: miten tämä on mahdollista?

Nina Gros totesi, että oppirahoja on maksettu. Minusta on näyttänyt siltä, että rahoja on maksanut tässä kaupungissa ainoastaan Helsingin palkkalistoilla oleva työntekijä. Me ollaan rikottu näiden ihmisten luottamus, ja tämän luottamuksen palauttaminen on nyt avainasemassa.

Toinen kysymys onkin: miten te arvioisitte itse, että nykyisen operatiivisen johdon edellytys on lähteä tätä luottamusta rakentamaan?

Valtuutettu Alviina Alametsä

Kiitos, puheenjohtaja.

24.8.2022

Tilannehan on lainvastainen, eikä Helsingillä ole varaa jättää työntekijöitä ilman palkkoja. Se heijastuu myös palveluihin. Meillä on nyt jo henkilöstöpula varhaiskasvatukseen, terveydenhuollon osalta. Jos luottamusta ei palauteta, me ollaan vielä syvemmissä ongelmissa, eli tämä täytyy korvata ja antaa kunnan korvaukset.

Pormestari, mikä on tarkka aikaraja siihen, että alatte harkita muita tapoja palkanmaksuun? Jos te kerran kannatatte avoimuutta, niin voiteko tarkentaa, miksi se kolmen miljoonan euron hankinta Deloitteelta on tehty ilman kilpailutusta ja mitä sieltä on oikein saatu? Voidaanko Sarastialta saada niitä korvauksia, mitä tässä jo kysyttiin?

Kansliapäällikkö, minkä takia Sarastian hankinnassa kierrettiin hankintalakiä ostamalla ensin osuus siitä, mutta jättämällä kaupunki ilman mitään määräysvaltaa yhtiön asioissa? Etenkin kun muilla kaupungeilla on ollut jo ongelmia Sarastian kanssa ja palkanmaksun kanssa.

Erityisesti vaikeimmissa tilanteissa oleville työntekijöille olisi pitänyt heti tarjota enemmän apua ja korvauksia. Sellaiseen kannattaa mielestäni mieluummin panostaa.

Kiitos.

Valtuutettu Hilka Ahde

Arvoisa puheenjohtaja.

MTV3:n 11.8., siis vajaa kaksi viikkoa sitten julkaiseman uutisen mukaan Espoossa ei voida vielääkään luottaa siihen, että järjestelmä maksaa palkat oikein. Eli kuka tässä nyt sitten puhuu totta siitä, että onko Espoossa toimiva järjestelmä vai ei? Espoon kaupungin henkilöstöjohtaja Jutta Takalan mukaan uuden digitaalisen järjestelmän piti vähentää työvoimatarvetta, mutta toisin kävi.

Ihan samalla tavalla kysyisin kuin täällä aikaisemmin kysyttiin, että onko Sarastialla mitään korvausvelvollisuutta näistä virheistä. Eli onko mitään vastuuta, mitään klausuulia, että jos järjestelmä ei toimi? Tästä tulee iso lasku Helsingin veronmaksajille.

Valtuutettu Pia Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

24.8.2022

Mä haluaisin kuulla tässä yhteydessä, että palkanmaksun tarvittavan asian käsittelyketjun sujuvuus tarkistettaisiin laajemminkin eikä ongelmia pidettäisi vain Sarastia-ongelmana, miltä nyt kuulostaa. Ainakin kaskon sijaisten palkkojen maksu sakkasi jo ennen järjestelmän vaihtoa, ja palkkaa saattoi jo silloin joutua odottelemaan kuukausia. Sarastia on tietenkin vaan eskaloinut nämä ongelmat.

Mä selvittelin viime valtuustokaudella tätä asiaa. Vaikutti siltä, että ketjussa oli häiriöitä sekä koulujen päässä, etenkin jos koulusihteeri oli esimerkiksi pitkällä sairauslomalla, että Talpan päässä, jossa tuntuu olevan johtamishaasteita. Toki mä sain silloin virkamiehiltä vastauksen, että kaikki sujuu hyvin, mutta nyt me havaitaan, että ei suju kovin hyvin. Siksi olisi tärkeitä, että pureudutaan koko ketjun sujuvuuteen, mihin valtuutettu Vierunenkin aikaisemmin viittasi, ja esimerkiksi kouluilla tarvittaviin hallintoresursseihin, jotta kaikki saa jatkossa palkkansa oikeassa ajassa.

Kiitos.

Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna

Kiitos, puheenjohtaja.

Suurin piirtein samassa järjestyksessä kuin puheenvuoroja esitettiin siltä osin, kun itse katson olevani oikea vastaamaan. Valtuutettu Hagman kysyi, miten taataan, että tämäntyyppistä hankeongelmaa ei tapahdu uudestaan. Voisinpa sanoa, että se on jotenkin taattavissa. Tilanne on se, että me opimme tästä ja teemme parhaamme, että virheitä ei toisteta. Ehkä senkin pystyy lupaamaan, että pyrimme myös näkemään riskejä, sellaisia, joita aikaisemmin ole nähty ja sitä kautta varmistamaan sen, että tulevat hankkeet, joita varmaan kuitenkin tulee, menevät paremmin ja samanlaisia tilanteita kuin nyt on ei tule. Mutta en mä valitettavasti siitä taata voi. Kyllä sillä lailla inhimillistä toimintaa tämä kaupunginkin johtaminen on, että se, että pystyisi ennalta käsin sanomaan, että joku on täysin varmaa, niin mä en ainakaan itse siihen pysty.

Samoin valtuutettu Hagman mainitsi, että ongelmia on ollut myös ennen palkkausjärjestelmän uudistusta, Sarastian käyttöönottoa. Valtuutettu Pakarinen mainitsi saman asian. Se sinänsä pitää paikkansa. Se vaan ei ole järin hyvä perustelu sille, että meillä on nyt ongelmia. Totta kai on niin, että uuden järjestelmän ja uuden toimintatavan olisi pitänyt korjata ne aikaisemmat ongelmat eikä vain johtaa siihen, että me

24.8.2022

---

todetaan, että meillä on nyt samanlaisia ongelmia kuin meillä on ollut aikaisemminkin. Se on sinänsä totta, että meillä on ollut ongelmia aikaisemminkin, mutta sitä ei voi pitää selittävänä tekijänä tässä.

Valtuutettu Nuorteva kysyi näitten, jota mä kutsun hyvitykseksi, aikataulutuksesta. Siihenkään en ainakaan omalta osaltani pysty mitään kalenteripäivää sanomaan. Valmistelu on meneillään. Ainakin omalta osaltani seuraava tätä asiaa koskeva kokous on huomisaamuna, ja työstehtään eteenpäin tätäkin asiaa. Tunnistetaan tietenkin, että tämä asia on parempi päättää aikaisemmin kuin myöhemmin, nimenomaan ehkä siitä syystä tai varsinkin siitä syystä, että sillä on työnantajakuvaan liittyvä vaikutus. Sen takia ei olisi mitään järkeä tehdä sitä yhtään hitaammin kuin miten vain pystytään. Se tehdään niin nopeasti kuin voidaan.

Sitten vielä valtuutettu Alametsän kysymyksiin. Vaikka valtuutettu Alametsä kohdisti pormestarille kysymyksen tästä Deloitte-hankinnasta, niin se oli kuitenkin mun hankintapäätös, ja ehkä se on siinä mielessä paikallaan, että mä vastaan siihen kysymykseen. Sehän oli tosiaan suora hankintapäätös, ja nyt mä viittaan nimenomaan tähän heinäkuussa tekemääni päätökseen, ja siinä perusteena oli kiire. Joka on siis hankintalain mukaan sallittu peruste. Sekin on lainvoimainen, kukaan ei ole siitä valittanut. Mutta siinä tilanteessa, että meillä oli tiedossa, että on tällainen toimija, jolla on aikaisempaa kokemusta Sarastian käytönotosta ja itse asiassa jota me ollaan käytetty jo aikaisemminkin tähän samaan käyttöönoton tukemiseen, niin se lisäresurssi, mitä tarvittiin kriisin ratkaisemiseksi ja ongelmien mahdollisimman nopeaksi hoitamiseksi, toteutettiin suoraan hankinnan kautta. Siinä mielestäni oli ihan vankat perusteet.

Sama koskee myös tätä syksyllä -20 tehtyä sidosyksikköhankintaa Sarastialta tämän järjestelmän osalta, joka tosiaan silloin, järjestely päätettiin sekä kaupunginhallituksessa, konsernijaostossa että mun omalta osaltani se varsinainen hankintapäätös tehtiin. Mä ainakin yritin omassa avauspuheenvuorossani selittää, millä perusteella mä olen sitä mieltä, että se oli sallittu sidosyksikköhankinta. Toisin sanoen ei ollut kyse hankintalain kiertämisestä. Sen olen jo kertaalleen sanonut. En toista sitä enää tässä. Tunnistan, että asiasta voi olla muitakin mielipiteitä, mutta tämä on mun mielipiteeni.

Henkilöstöjohtaja Nina Gros

Tässä nostettiin esiin viestiminen erityisesti sijaisille ja miten sitä voitaisiin parantaa, kun ne eivät pääse välttämättä intraan. Tämähän on se,

24.8.2022

---

että esihenkilöiden kautta pyritään tietoa jakamaan ja sitä kautta henkilöstöä informoimaan. Eli siihen erityistä panostusta. Se on tärkeä asia. Sitten otettiin esiin myös koko palkanmaksuketjun sujuvoittamiseen vaikuttaminen, ja se on erittäin tärkeä asia. Meillä on nyt sellainen tilanne, että toimialoilla on vähän erilaisia prosesseja ja erilaisia toimintatapoja ja sitten on myös hyvin erilaisia TESejä. Meillä ei ole yhtenäisestä tapaa toimia, ja sen sujuvoittaminen ja järkevöittäminen, mitä itse kukin tekee missäkin vaiheessa, on yksi näistä vakauttamisen toimenpiteistä, joita tullaan tekemään. Jotta se on sujuvampaa se työn tekeminen.

Mitä tulee Deloitteen hankintaan, niin meillähän on tosiaan Deloitte ollut... Tämmöistä isoa järjestelmähanketta ei voida ottaa käyttöön pelkästään oman henkilöstön voimin. Meillä ei ole sitä osaamista. Me tarvitaan lisää osaamista ulkopuolelta projektin ajaksi. Deloitte, samat konsultit, jotka olivat Espoossa auttamassa Espoon käyttöönottoa, niin me saatiin heidät meille. He olivat tehneet sen jo aikaisemmin, ja heillä oli paljon osaamista siihen liittyen. Eli se yksi miljoona Deloitteen hankintaa on siinä vaiheessa, kun tätä projektia vietiin eteenpäin.

Ja tämä kaksi miljoonaa, jonka kansliapäällikkö kesällä suorahankintana teki, niin ne on nyt otettu käyttöön ja sitä säädellään sitä heidän määräänsä. Nyt siellä on enemmän tekijöitä. Meidän pitää saada läpinäkyvyyttä, meidän pitää saada raportointia parannettua, jotta me päästään kiinni juurisyihin ja osataan tehdä oikeita toimenpiteitä. Eli siellä tarvitaan nyt enemmän tekeviä käsiä, jotta me saadaan tätä tilannekuvaa rakennettua. Itse toimenpiteet on tiedossa, mitä meidän tulee tehdä, mutta se, että me saadaan myös näkyvyyttä sinne ja voidaan tuottaa sitä näkyvyyttä myös toimialajohdolle, että miten asiat etenee ja viestiä aktiivisesti siihen suuntaan, siihen me tarvitaan heitä. Sitä tarvetta säädellään sitten matkan varrella. Jos ei ole tarvetta merkittävää määrää, niin sitten käytetään vähemmän, mutta käytetään se, mikä tarvitaan. Tässä mun kommentit.

Digitalisaatiojohtaja Mikko Rusama

Hyvä. Lyhyesti vielä palkanmaksun virheistä totean vain sen, että Talpan oma arvio on, että siellä on ollut aikaisemminkin noin 5 %:ssa palloista virheitä, ja se virhemäärä ei ole ollut isompi uuden järjestelmän myötä, mutta niitä virheitä ei ole pystytty korjaamaan siinä tahdissa kuin ennustettiin.

Sitten tuli kysymys, että mitä tulevaisuutta ajatellen tästä pitäisi oppia. Mä oon todennut useaan otteeseen tässä Sarastiankin yhteydessä,

24.8.2022

---

että se valmiin määritelmä ei ole se, että meillä on nyt tämä järjestelmä käytössä, vaan että ne palkat maksetaan oikein ja ajallaan. Eli meidän pitää jatkossa kiinnittää entistä enemmän huomiota ensinnäkin järjestelmän tekniseen kyvykkyyteen ja testaukseen, mutta ennen kaikkea siihen valtavan toimintatapamuutokseen näin isossa organisaatiossa ja tähän muutosjohtamiseen malliin. Mitä enemmän on erilaisia organisaatioita, jotka sitä käyttää, niin sitä haastavampaa on muuttaa se toimintatapa ja oppia käyttämään sitä järjestelmää oikein. Nämä ongelmat on yhdistelmä teknisiä ja järjestelmän puutteita mutta myös sitä, että tässä on tietty oppimiskäyrä. Nyt nähdään, että onneksi ihmiset alkaa oppia käyttämään ja virheiden korjaustahti kiihtyy. Uskon, että tätä kautta päästään tilanteessa parempaan. Kiitos.

Pormestari Juhana Vartiainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Täällä on ollut erinomaista, rakentavaa keskustelua. Kiitos tämän tilaisuuden järjestämisestä. Olen varma, että monet teistä valtuutetuista ovat nimenomaan tästä asiasta kovan paineen alla, ja siksi olen iloinen, että tällainen tilaisuus on nyt ollut saada tietoa tästä asiasta sekä eteenpäin katsovasti että eritoten viranhaltijoilta siltä osin kun se koskee aikaisempia päätöspolkuja. Varmaan tätä voidaan tarvittaessa jatkaa. Otaksun, että sekä kansliapäällikkö Sarvilinna että henkilöstöjohtaja Gros voivat pyydettäessä tulla vaikka ryhmäkokouksiin. Ainakin itse olen sellaiseen valmis, jos minua sellaiseen pyydetään.

Omalta osaltani voi nyt vain vakuuttaa, että jos jostain tässä henkilökohtaisesti vastaan, niin se on se, että meidän viranhaltijat näkevät tämän asian nyt ykkösprioriteettina. Luulenpa, että jos te tätä viranhaltijoilta kysytte, että onko tämä tullut selväksi, niin rohkenen ounastella, että vastaus on myönteinen. Täällä useassa puheenvuorossa myös toivottiin ja suositeltiin yhteistyötä henkilöstöjärjestöjen kanssa. Tämähän on ollut myös itselleni tärkeä prioriteetti, ja olen aloittanut pormestarikautenani säännöllisen neuvonpidon meidän henkilöstöjärjestöjen kanssa. Kun puhutaan vaikka näistä kompensatioista ja hyvityksistä, jotka tästä seuraavat, niin haluan siinä tietysti myös kuulla henkilöstöjärjestöjen näkemyksen. Ja sitten varmaan tulevaisuudessa valtuustokeskusteluissa me pääsemme keskustelemaan siitä, kun aikoinaan tätä koko tapahtumakulkua on selvitetty, millaisia oppeja ja opetuksia me siitä saamme, jotta mahdollisimman hyvin voimme välttää tällaiset ongelmat, kun erilaisia suurempia muutoksia tehdään. Tämä on ollut itselleni katkera tapahtumaketju siksi, että henkilöstön saatavuuden ongelma

24.8.2022

---

on minulle se näiden planetaarisen ongelmien ohella se kaikkein suurin haaste, jonka edessä me palveluntuottajana olemme. Siksi strategiasakin tätä korostetaan, ja toivon, että me voimme tässä monella tapaa viedä eteenpäin meidän palkkausta, palkkakehitysjärjestelmää. Sitä pitää tietysti sitten tukea sellaisella taloudellisilla uudistuksilla ja järkevöittämisillä, joilla me luodaan tähän tarvittavaa liikkumavaraa. Ihan niin kuin tämän valtuuston viisaasti hyväksymässä strategiassa meitä kaupungin johtoa velvoitetaan. Suurkiitos.

199 §

Esityslistan asia nro 5

ILMOITUS VALTUUSTORYHMÄSTÄ EROAMISESTA

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä kohta viisi, johon pyysin puheenvuoroa. Siellä on nyt kohta neljä tuolla taululla.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kohdasta viisi. Tässä on ilmoitus valtuustoryhmästä eroamisesta, ja ainakin äsken kyseinen valtuutettu Kettunen oli myös täällä salissa, mutta nyt häntä ei näy. Meidän hallintosääntö tosiaan sanoo, että liittymisestä valtuustoryhmään ja siitä eroamisesta valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuustolle. Liittymisilmoitukseen on liitettävä asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen. Tässä kyseisessä asiakohdassa meillä on täällä eroilmoitus liitteenä, jonka on toimittanut valtuustoryhmän sihteeri, mutta täällä ei ole kyseisen valtuutetun omaa ilmoitusta. Mä olisin tästä juridisesta puolesta kysynyt, että miten tämä on, kun tämä on välillinen ilmoitus, jossa ryhmäsihteeri ilmoittaa ryhmän saaneen eroilmoituksen.

24.8.2022

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Minun mielestä tämä on nimittäin juridisesti varsin merkityksellinen asia. En sinänsä epäile sitä, etteikö tämä eroilmoitus olisi todellinen, mutta pidän erittäin erikoisena sitä, että tämä on tuotu meille sillä tavalla, että tämä ei täytä meidän hallintosäännön vaatimusta. Tämähän periaatteessa mahdollistaisi sen, että joku toinen ilmoittaa toisen puolesta erosta valtuustoryhmästä, vaikka itse kyseinen henkilö ei olisi sitä eroa pyytämässä.

107 §

Esityslistan asia nro 13

PÄIVÄKOTI JÄKÄLÄN UUDISRAKENNUKSEN HANKESUUNNITELMA

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsinki rakentaa paljon päiväkoteja, ja jotkut lapset joutuvat käymään väliaikaistilassa, mutta tämä Jäkälä on uusi, hieno päiväkotikoti, ja siinä olisi hyvä ottaa huomioon se, että se piha, jossa lapset joutuvat leikkimään, ei olisi pelkkä hiekkakenttä, niin kuin aika monessa meidän päiväkodissa on. Ehdottaisin, että me vakavasti otettaisiin se huomioon, että lasten päiväkotien pihoissa on jotain muuta kuin hiekkakenttä ja muutama laite, jossa voi killua. Olen tehnyt tähän ponsiesityksen, jossa toivon, että piha-alueella otetaan huomioon, että sinne voi tuoda esimerkiksi kasvivilatikoita tai voi rakentaa jopa kahluualtaan ja lisäksi sinne voi tehdä istutuksia ja sinne voi istuttaa puita, jotka sitten varjostavat kuumina päivinä. Eli nyt olisi otettava huomioon luonnon tuominen päiväkotien pihoihin.

Kiitos.

24.8.2022

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan lämpimästi Asko-Seljavaaran ponsiesitystä. Tämä on meillä ehkä isompikin haaste ylipäänsä päiväkotien pihojen osalta. Meillä on paljon päiväkoteja, joissa tällä hetkellä rakennetaan tekonurmi- ja kumialustoja sen sijaan että annettaisiin olla luonnonmateriaaleja. Kallioiden säilyttäminen päiväkotipihoissa tuo sekä motorista haastetta että tietenkin viihtyisyyttä ja näitä kehitykselle tärkeitä luonnonaineita, mikrobeja lapsille.

Meillä on haasteena myös se, että rakennetaan tällä hetkellä hyvin isoja päiväkotirakennuksia. Näistä ei ole toisaalta myöskään selvitetty sitä, kuinka kuormittavana henkilöstö pitää isoja rakennuksia ja toisaalta miten se vaikuttaa lapsiin ja lasten kehitykseen ja hyvinvointiin. Isoihin päiväkoteihin mahtuu harvoin isoja pihvoja, jolloin joudutaan myös tinkimään siitä luonnollisuudesta. Tämä on semmoinen isompi muutos, joka meidän on arvioitava, että onko priorisoitava mieluummin useampaa pientä kuin yhtä isoa päiväkotia, jotta saadaan pihoista sekä henkilöstön että lasten hyvinvointia tukevia.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Kannatan on myös erittäin lämpimästi valtuutettu Asko-Seljavaaran pontta. Tästä on todellakin tutkimustietoaakin, että lasten allergiat ja astmat, niin niihin on merkittävä vaikutus sillä, että ollaanko luonnon kanssa tekemisissä jatkuvasti. Tämä on iso kysymys suunnittelullisesti, niin kuin valtuutettu Nuorteva jo toi omassa puheenvuorossaan esille. Ilman muuta päiväkodeissa paljon retkeillään päiväkodin ulkopuolella, mutta iso osa ajasta vietetään siinä päiväkotipihoissa, ja sen takia pihasuunnittelun pitäisi lähteä juuri siitä, että siinä on sitä luontoa. On kunntaa ja on heinä ja on muuta sellaista, jossa lasten on hyvä olla, ja luontosuhde vahvistuu myös jokapäiväisessä arjessa.

Ledamoten Eva Biaudet

Tack, ärade ordförande.

24.8.2022

Alldeles kort, eftersom det här är en väldigt bra, ett bra förslag av ledamot, av fullmäktige, Asko- Seljavaara, och man skulle ju hoppas att det här skulle kunna vara någonting sådant som vi helt genomgående kunde börja beakta på ett annat sätt. Förutom de här rent fysiska hälsoeffekterna så har det faktiskt också, enligt forskningen, till exempel i Sverige, visat sig att det också underbygger och stöder till exempel barnens skapandeförmåga, i och med att de hittar mera naturliga, eller får själv bygga leksaker och lekplatser när de är nära i miljön. Så jag understöder det här förslaget varmt.

Tack.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Tärkeä aihe ja sellainen, joka asemakaavoituksessa ja tietenkin hanke-suunnitelmassa täytyy ottaa huomioon. Sitä mukaa kun meillä tietoisuus ja tutkittu tieto siitä, minkälainen ympäristö on lapsille kasvua tukevaa ja sitä edistävää, niin kyllähän se on ilman muuta selvää, että se täytyy ottaa huomioon siltä osin kun rakennetaan uutta toimintaympäristöä, missä lapset ja nuoret leikkii.

Valtuutettu Hilikka Ahde (vastauspuheenvuoro)

Lastentarhanopettajana voin sanoa, kun täällä kysyttiin, että priorisoidaanko isoja vai pieniä päiväkoteja, niin ehdottomasti niitä pieniä ja mielellään vielä sellaisia, joiden käyttötarkoituksen pystyy myöhemmin muuttamaan esimerkiksi vanhusten päiväkerhoksi tai joksikin muuksi.

Mitä tulee tähän Asko-Seljavaaran puheenvuoroon, niin kannatan myös lämpimästi sitä, koska tiedetään, että metsäbakteerit on hyviä bakteereita. Kunttaa päiväkotien pihalle ei voi tuoda, koska se ei pysy siellä. Myös tämmöiseen kahluualtaaseen suhtaudun vähän epäilevästi sen takia, koska varhaiskasvattaja on siellä vastuussa, ja kuka ottaa semmoisen vastuun, että jos joku hukkuu sinne kahluualtaaseen? Mutta muuten erittäin kannatettava puheenvuoro. Enemmän vaan tämmöisiä luonnonmukaisia päiväkoteja, ja pieniä.

24.8.2022

Valtuutettu Mai Kivelä

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse kanssa kannatan Sirpa Asko-Seljavaaran esitystä. Mun mielestä on tosi hyvä, sekä ihmisten terveyden kannalta mutta myös luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi kaupunkialueella, että me nähdään, että ei tarvitse ajatella luontoa ja ihmisten kaupunkitilaa erillisinä asioina, erotettavina, vaan nimenomaan tällainen sekoittaminen on hyvä sekä ihmisille että luonnolle.

Mä oon itse tehnyt tästä neljä vuotta sitten aloitteen, joka silloin meni tässä valtuustossa läpi, että laajemminkin me tätä luontokosketusta pyrittäisiin edistämään kaupunkisuunnittelussa. Silloin vastauksena annettiin, että tehdään tällainen toimenpideohjelma kaupunkitasolla, jossa tätä terveyttä edistävää luontokosketusta lisätään. Olisin itsekkin toivonut, että tässä hankesuunnitelmassa esimerkiksi se näkyisi pihasuunnittelun periaatteina. Mutta tämä kertoo siitä, että tämä on selkeästi valtuuston tahto, että tämä näkyisi paremmin meidän kaupunkisuunnittelussa.

Kiitos.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Myös minä kiitän tästä erinomaisen hyvästä keskustelusta ja hyvästä ponsiesityksestä. Päiväkotien sekä tietenkin myös koulujen pihoilla on valtavan suuri merkitys. Siellä vietetään aikaa, ja ilman muuta piha-alueiden tulee olla paitsi liikunnallisia, niin niiden tulee olla monipuolisia, turvallisia ja yhteisöllisiä, ja näihin kaikkiinhan me tietenkin omassa toiminnassamme ja suunnittelussa pyrimme. Niin että paitsi päiväkodin käyttäjille pihat ovat monipuolisia, mutta kuten tässä hyvin tuli ilmi, niin myös monipuoliset leikki- ja liikuntaolosuhteet laajemminkin asukkaille.

Itse asiassa Jäkälän päiväkodin pihan osalta juuri tuossa kollegan kanssa keskusteltiin, Sinnemäen kanssa, että siihen pitäisi tulla paljon luontoelementtejä kuten meidän kaikkiin suunnitelmiin. Katsoin vielä tarkemmin, että tähän pitäisi sisältyä oikein tällainen seikkailumetsä. Tavoitteena muutenkin on tietenkin niin tässä päiväkodissa kuin kaikissa muissa päiväkodeissa ja niiden suunnittelussa, että me tuomme

24.8.2022

---

erilaisia luontoelementtejä paitsi sinne päiväkodin pihalle niin tietenkin myös sitä kautta, että päiväkodista on aina tärkeä lähteä vierailemaan.

Uskon, että tämä on ennen kaikkea Helsingille ja meidän päiväkodeille valtti, ja tässä hyvin ilmeni myös nämä tärkeät tutkimustulokset, joita olemme viime vuosina saaneet. Sillä on valtavan suuri merkitys myös terveydellisesti. Eli tähän pyritään ja ymmärtääkseni nimenomaan tähän pihaan on tulossa oikein merkittäviäkin elementtejä nimenomaan luonnon osalta, mutta ehkä se olisi vielä pitänyt tuossa hankesuunnitelmassa tarkentaa.

Valtuutettu Emma Kari

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos apulaispormestarille. Seikkailumetsä todellakin kuulostaa aivan ihanalta. Kiitos myös valtuutettu Asko-Seljavaaralle hyvän ponnentelemisestä. Me ollaan pitkään seurattu niitä tuloksia, jotka meille on tullut siitä, että miten kaupunkilaisten lasten tai itse asiassa eri puolilla Suomea asuvien lasten vastustuskyky heikkenee ja miten valtavan iso merkitys luontokosketuksella on lasten hyvinvointiin. Kun niin pienillä asioilla voidaan tehdä niin paljon, niin itselläni on ainakin mielessä ajatus, jokaisen helsinkiläisen päiväkodin pitäisi olla luontopäiväkoti, jotta pystytään tarjoamaan luontokosketus kaikille lapsille riippumatta siitä, miten paljon heidän perheensä pystyy viemään heitä luontoon.

Vähän tähän liittyvään aiheeseen itselläni on järjestelmässä aloite, joten jos valtuutetut haluavat sen allekirjoittaa, niin järjestelmästä löytyy. Mutta kiitos hyvästä ponnesta ja kaikesta siitä työstä, jota aiheen parissa Helsingissä tehdään.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Muistan hyvin tämän valtuutettu Kivelän aloitteen kymppin ajoilta. Todellakin, se näyttää nyt siltä, että se ei ole mennyt perille vielä, koska tässä päiväkotisuunnitelmassa ei mitään sanota luonnosta. Se on hyvä, että valtuusto kerran taas muistuttaa siitä, että päiväkodin pihaan kuuluu myös luontoa.

24.8.2022

---

110 §

Esityslistan asia nro 16

VALTUUTETTU ANNIINA ISKANIUKSEN ALOITE KAUPUNGINVALTUUSTON HYBRIDIKO-
KOUSTEN PALAUTTAMISESTA

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä tavallaan ymmärsin hyvin tämän aloitteen ajatuksen ja tavallaan symppaan sitä, että erilaisissa tilanteissa pitää voida osallistua näihin kokouksiin. Toisaalta ymmärrän myös, että täällä salissa pitää voida tätä keskustelua ja muuta käydä. Mä kaipaisin enemmän juttua täällä siitä, miten valtuustotyötä voisi ylipäättänsä vähän kehittää: miten nämä aloitteet pystyisi vaikuttamaan paremmin, miten kyselytunti olisi toimivampi. Olin eilen varmaan tunnin laatinut puhetta, mitä en sitten saanut täällä pitää, kun omalle ryhmälle ei annettu puheenvuoroja. Kyllä mä todella toivoisin yhteistä keskustelua siitä, että miten tätä valtuustotyötä muuten pystyisi kehittämään, niin että osallistumisen kokisi vähän mielekkäämmäksi täällä ja vaikuttavuus tavallaan lisääntyisi siinä. Semmoista yhteistä vaikka ryhmien välistä dialogia tässä asiassa kaipaisi. Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Itse pidän tärkeänä, että valtuuston kokoukset voidaan pitää ja toivottavasti jatkossa pystytään pitämään läsnäolokokouksina. Näihin avoimiin kokouksiin kuuluu keskustelu, debatti, kannanotto ja sellainen keskustelu, jossa tarvitaan katsekontaktia, ja omasta mielestäni myös parlamentaristiseen henkeen pienimuotoinen välihuutelukin, joka on hybridikokouksissa hankalaa ja mahdotonta.

Sen sijaan sen sijaan mun mielestä meidän pitää hyvin tarkkaan katsoa niitä oppeja, joita me tämän pandemian aikana ollaan saatu muiden toimielimien osalta hybridikokouksista ja etäkokouksista. Kun muistetaan, että vain hyvin harva meistä tekee päätoimisesti tätä kuntapolitiikkaa, vaan suurelle osalle se on harrastus, jota tehdään töiden ohessa.

24.8.2022

Perheen ja työn ja eläkkeen ja kuntapolitiikan yhteensovittaminen voi olla monesti hyvin haastavaa. Sen vuoksi ne tavat, joilla me pystytään helpottamaan esimerkiksi pienten lasten vanhempien mahdollisuuksia osallistua päätöksentekoon, niin niitä pitää käyttää mahdollisimman paljon hyväksi.

Itse oon kokenut niin, että valtuuston jälkeen muissa toimielimissä, niin kaupunginhallituksessa kuin johtamassani lautakunnassakin, hybridikokoukset joistain yksittäisistä teknisistä ongelmista huolimatta on toiminnut varsin hyvin. Nehän on päätöksentekokokouksia, ja niissä pystytään käymään keskustelua myös hybridisti järkevästi. Mä toivon ja kehoitan siihen, että me jatkossakin pidettäisiin tätä hybridikokousmahdollisuutta, koska se helpottaa hyvin paljon monien sellaisten elämää, jotka elävät erityisesti ruuhkavuosien aikana. Kun on paljon puhuttu siitä, voiko kuntapolitiikkaan kaikki osallistua ja miten perheelliset voi ja raskaassa työelämässä olevat, niin hybridikokoukset on yksi asia, joilla me varmistetaan se, että hyvin erilaisista taustoista voi osallistua päätöksentekoon.

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Tällä kertaa olen valtuutettu Arhinmäen kanssa kyllä jonkin verran eri mieltä. Kun näihin hybridikokouksiin ja ei-läsnäolokokouksiin Helsingissä mentiin, niin aika pian alkoi päätöksenteko takkuilla. Ja ryhmien väliset erimielisyydet kasvoivat. Koska kun ei tavattu ihmisiä kasvotusten, niin oli niin hirvittävän helppo käsittää toisia väärin ja pahan-suovasti ja niin edelleen. Minusta ilmapiiri Helsingin kunnallispolitiikassa muuttui erittäin myrkylliseksi läsnäolokokouksen poistumisen jälkeen.

Tietysti se, että valtuustokokoukset olisi läsnäolokokouksia, helpottaisi tilannetta osittain. Mutta kyllä silläkin, että lautakunnassa ihmiset ymmärtävät toisiaan ja keskustelevat ja näkevät toistensa ilmeet ja äänensävyt ja muut sellaiset, niin on sillä kyllä merkitystä päätöksenteon toimivuuden kannalta.

Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan sydämestäni sanoa, että olen täysin samaa mieltä Osmo Soininvaaran kanssa tästä asiasta.

24.8.2022

Valtuutettu Hilkka Ahde (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä olen täysin samaa mieltä Arhinmäen kanssa. Meillä esimerkiksi kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta on toiminut vallan erinomaisesti myös tällä hybridimallia. Minä kun itse olen omaishoitaja, niin tämä helpottaa hirveästi, että jos mulla on tilanne, että mä en saa ketään hoitajaa, niin mä pystyn osallistumaan kokoukseen. Kannatan lämpimästi sitä, että valtuuston kokoukset ovat läsnäolokokouksia, mutta että toimialoilla voidaan käyttää hybridikokouksia.

Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Komppaan tässä valtuutettu Ahdetta ja valtuutettu Arhinmäkeä. Ajattelen itse myöskin niin, että kaupunginvaltuuston kokoukset voisivat jatkua läsnäolokokouksina, mutta kaupunginhallituksen ja valtuustojen kokoukset on hyvä pitää etä-, tai niissä on hyvä olla etämahdollisuus. Hie-man opponoin valtuutettu Soininvaaraa siinä kysymyksessä, että se itsessään aiheuttaisi kitkaa ja erimielisyyksiä. Kyllä esimerkiksi nyt kun meillä on kaupunginhallituksessa ollut hybridimahdollisuus, niin suurin osa on joka tapauksessa osallistunut paikan päältä kokouksiin. Mutta sitten kun tulee semmoisia tilanteita, että lapsi sairastuu äkillisesti tai on jotenkin muuten vaikea lähteä kotoa pois, kuten esimerkiksi itselleni tapahtui tämän viikon maanantaina, niin se mahdollisti sen, että pystyin siitä huolimatta osallistumaan kokoukseen, johon olin valmistautunut ja jota pidin tärkeänä. Pidän siis tätä ehdotusta hyvänä.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tarkoittaako se hybridi sitä, että voi osallistua esimerkiksi Englannista näihin kokouksiin? Tai joku on lähtenyt lomalle Thaimaahan ja osallistuu tällaiseen kokoukseen. Kyllä mä oon sitä mieltä kuin Soininvaarakin, että tämä läheisyys kuitenkin on parempi. Ei se perhe aina pidä roikkua mukana.

24.8.2022

Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia.

Varavaltuutettuna sanoisin, että sitä varten meillä on tällainen varavaltuutettujärjestelmä, että jos varsinainen ei pääse paikalle, niin varat voivat sitten tulla.

Kiitoksia.

Valtuutettu Anniina Iskanius

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on erittäin hyvää keskustelua tästä aiheesta ja monia puolia tietysti tässä asiassa. Itse pidän tärkeänä, toki tämän aloitteen teinkin sen takia, että myös pienten lasten vanhemmat voi osallistua ja ihmiset, jotka ei päätyökseen toimi täällä kuntapolitiikassa, vaan joilla on muutenkin ehkä poissaoloja perheensä luota, niin hekin voivat osallistua. Sen takia ymmärrän ne pointit siitä, että minkä takia valtuuston kokoukset ei välttämättä ole hyvä pitää hybridinä, mutta ehkä voitaisiin harkita esimerkiksi sitä, että jollain sairaslomastodistuksella tai muulla tällainen tilapäinen osallistuminen voisi olla mahdollista. Kuten valtuutettu Koskelakin huomautti, niin on aika hyvin on kaupunginhallituksessa toiminut niin, että valtaosa ihmisistä on läsnä ja sitten osa on etänä. Mä uskon, että se ei ole merkittävästi vaikuttanut siihen. Toivon, että ainakin lautakuntien ja kaupunginhallituksen kokouksissa tätä voidaan jatkaa.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Ihan lyhyesti. Olen itse johtanut oman lautakunnan kokouksia, silloin kun kaikki olivat etänä käytännössä puheenjohtajaa ja esittelijää ja pöytäkirjanpitäjää lukuun ottamatta ja sitten toki läsnäkokouksia ja näitä hybridikokouksia. Ajattelen ainakin itse, että itse asiassa se menettelytapa, joka meillä tällä hetkellä ja käytäntö on olemassa kaikissa lautakunnissa, että valtaosa jäsenistä on läsnä, mutta jotkut ovat kuitenkin etänä, niin sehän on hyvinkin toimiva. Itse toivon ja olen näihin keskusteluihin, kun tätä asiaa on käsitelty, osallistunut niin, että toivoisin, että

24.8.2022

---

meillä hallinto arvioisi sääntöjä ja menettelyjä, että olisiko tällaiseen keinoja.

Oli hirveän tärkeää mielestäni, että etämoodin jälkeen siirryttiin mahdollisimman kattavasti läsnäolokokouksiin, koska pelkkä etäkokoustaminen – siinä olen samaa mieltä kuin Soininvaara – vaikeuttaa vaikeitten asioiden käsittelyä yhdessä, vaikka ilmapiirin myrkyllisyydestä en tiedäkään. Olisi hyvä, että tätä asiaa tarkasteltaisiin huolellisesti ja mietittäisiin, mitkä olisivat sellaisia toimivia sääntöjä, jotka voisivat mahdollistaa sen arjen, jossa itse asiassa nyt elämme, että harvat ovat etänä, mutta siihenkin jonkinlainen mahdollisuus on. Pidän vieläkin tärkeänä, että nyt painotamme läsnäolokokouksia. Olemme valtuustokauden alkupuolella ja alku on ollut poikkeuksellinen, mutta pidemmän päälle voisi olla perusteltua, että sallisimme sen käytännön muissa kuin valtuuston kokouksissa. Kiitos.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Mun mielestä politiikan ja perheen yhdistäminen ja sen helpottaminen on tosi tärkeä ulottuvuus. Samoin se koskee omaishoitajia, niin kuin valtuutettu Ahde toi esille.

Meillä on tämä lastenhoitomahdollisuus valtuuston kokousten ajaksi, ja itse olen ainakin sitä ahkerasti käyttänyt silloin, kun lapset oli ihan pieniä. Olin yksinhuoltajana asemassa ja voin sanoa kyllä, että mulle oli myös henkireikä päästä tänne valtuuston saliin aikuisten pariin kokoustamaan.

Näissä on monesti monia ulottuvuuksia, mutta mä ajattelisin niin, että perheen ja politiikan yhdistäminen on kysymys, jota meidän pitää kehittää koko ajan, ja se koskee myös valtuustoryhmien työskentelyä. Silloin käytiin ainakin isoja keskusteluja siitä, että voisiko myös valtuustoryhmän kokousten ajaksi saada sen lastenhoidon korvattua.

Sitten usein unohtuu, että se ei ole asia, joka koskisi vain äitejä, vaan ihan yhtä lailla isiä, mutta tämä koskee myös niitä kaikkia neuvotteluvotteluita ja neuvotteluita ryhmien välillä, mitä meillä on, että järjestetäänkö niitä ilta-aikaan ja yöaikaan ja saako niihin esimerkiksi lastenhoitoa järjestettyä. Nämä on tosi relevantteja kysymyksiä, ja mun mielestä on tärkeätä, että niitä myös tehdään näkyväksi koko ajan.

24.8.2022

Kiitos.

Valtuutettu Laura Rissanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kuten valtuutettu Honkasalo, itsekin olen käyttänyt hyvin aktiivisesti näitä lastenhoitokorvauksia, ja sehän nykyään maksetaan myös ryhmäkokousten ajalta, mikä on erittäin hyvä parannus, mutta näkisin, että tässä järjestelmässä olisi varmasti vielä paljon korjattavaa siihen, että millä tavalla se korvaus tehdään. Ja kaupunki voisi ehkä miettiä yhdessä meidän aktiivisesti näitä korvauksia käyttäneiden kanssa, että minkä tyyppisiä parannuskeinoja niihin on.

Itselläni vielä on toinen lapsi alle kymmenen. Vielä saan hänen hoidossaan sitä korvausta. Mutta esimerkiksi se, että kun se tiukka raja on, että vain alle kymmenenvuotiaista lapsista, niin ajattelisin niin, että siten vuoden kuluttua syksyllä, kun olen lasten kanssa yksin, tuntuisi aika julmalta jättää 11- ja 13-vuotiaat yksin kotiin ilman hoitajaa.

Valtuutettu Hilikka Ahde (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä haluaisin edelleen muistuttaa siitä, että edelleenkin kaupungin järjestelmä ei tunnista omaishoitajia. Eli luottamushenkilöiden ansionmenetyksestä aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen ei löydy sähköistä lomaketta, vaikka tästä on jo vuosi puhuttu, joka on musta ihan käsittämätön asia.

Mä ymmärrän kyllä sen, että lastenhoitaja on helppo saada paikalle. Lastenhoitajaksi voi tulla joku naapurin tyttö tai joku muu, mutta sitten kun on kysymys omaishoitajuudesta, jolloin hoidettava on 80-kiloinen pyörätuolissa, liikuntakyvytön, ei ole helppoa saada hoitajaa. Se on sitten sieltä palvelusetelisysteemistä löydettävä joku lähihoitaja, ja sekin on todella suuren työn takana tänä päivänä saada niitä hoitajia.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

24.8.2022

Tässä on käyty tärkeää keskustelua, ja olen täsmälleen samaa mieltä, mitä täällä salissa on useat valtuutetut jo esittänyt, että on tärkeää, että valtuusto kokoontuu läsnäolokokouksissa niin kauan kuin se on aina mahdollista. Sitten poikkeustilanteet on asia erikseen. Mutta muiden toimielinten osalta ja esimerkiksi vaikka viranhaltijoiden osalta, jotka käy esittelemässä jossain toimielimissä yksittäisen asian, saattaa olla hyvinkin järkevää, että he eivät välttämättä tule paikan päälle johonkin kokoukseen viideksi tai kymmeneksi minuutiksi, vaan ovat etäyhteydellä. Viranhaltijoiden kohdalta mä katsoisin, että se on vielä järkevämpää tietyissä tilanteissa.

Sitten se tässä käytiin hyvää keskustelua tästä lastenhoitokorvauksista. Olen itsekin niitä tämän reilun 20 vuoden aikana aika monta kertaa käyttänyt. Aikoinaan myös kuntaliiton valtuuston varapuheenjohtajana ollessani kuntaliiton suosituksiin kunnille sen itse ajoin, että kuntaliitto suosittelee, että kunnat maksaa lastenhoitokorvausta. Koska se on nimenomaan juuri se, joka mahdollistaa eri elämäntilanteissa oleville osallistumisen.

Valtuutettu Ahde on todella hyvin tuonut täällä esille tätä omaishoitajien tilannetta, mikä on oikeasti ongelma. Meillähän on se sähköinen lomake olemassa tuolla luottamushenkilöportaalissa, mutta se on onneton. Se pitäisi oikeasti ajantasaistaa. Siinähän on tällä hetkellä semmoinen tilanne, että kun sen lomakkeen on lähettänyt, sen jälkeen se katoaa näkymättömiin, ja sitten vasta siinä vaiheessa, kun se on hyväksytty, se palaa takaisin näkyville sille, joka on sen lähettänyt. Eli se on aika menneiltä ajoilta.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Ahde on niin monta kertaa tuonut tämän toivomuksen esiin, että voisiko sieltä edestä nyt joku laittaa sen asian paperilla ylös ja hoitaa sen asian, että hänen ei tarvitse toistuvasti palata tähän asiaan.

Joku asia menisi tässä kokouksessa eteenpäin. Tämä omaishoitajien korvausasia vain järjestyisi nyt näiden puheenvuorojen kautta, niin oltaisiin tosi kiitollisia. Kiitos.

24.8.2022

---

211 §

Esityslistan asia nro 17

VALTUUTETTU LAURA KOLBEN ALOITE KIINNOSTAVASTA RAKENNUSHISTORIASTA
KERTOVISTA SEINÄLAATOISTA

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Todellakin täällä taas historia-asialla monesta eri syystä johtuen. Tietysti tuntuu siltä, että tätäkin teemaa, näitä kulttuuri- tai rakennus- tai historiallisia kylttejä ja opastusaineistoja on käsitelty valtuustossa eri aikana, mutta yhtä kaikki niiden merkitys ei ole mihinkään vähentynyt. Kaksi asiaa nousee ylitse muiden: Mikä on historian merkitys kaupungissa, kaupunkikuvassa ja kaupunkilaisilla. Ensinnäkin pitkä historia tuottaa kaupungille ymmärrystä, ylpeyttä ja itsetuntoa. Tämä on kaikille selvää, jotka ovat kiertäneet Euroopan suurissa pääkaupungeissa alkaen Tukholmasta, Kööpenhaminasta, Tallinnasta ja monista muistakin lähtien.

Se, että nostetaan omaa historiaa esille, on eräänlaisen kaupunkibrändin tekemistä. Se lisää toisaalta myös kotiseutuidentiteettiä ja identifioitumista, myös yhteisöllisyyttä ja paljon muutakin. Eli kysymys pienestä asiasta, mutta siitä avautuu monta isoa ikkunaa kaupunkikulttuurisiin ja kaupunkiviihtyvyyteen liittyviin asioihin.

Siksi olikin ilahduttavaa, ja kiitän lämpimästi kaupunginhallitusta paneutumisesta tähän asiaan ja aloitteeni palauttamisesta toiseen valmisteluun, joka osoitti tietenkin ne kaksi asiaa, jotka me kaikki tunnemme, että kaupunki on resurssirikas instituutio, mutta välillä on vaikea löytää niitä kohtaamisia ja polkuja, joiden voimalla pystytään tekemään uusia asioita.

Äsken keskusteltiin viherarvoista päiväkodin rakentamisen yhteydessä. Pieni itsestään selvä asia, mutta joskus tuntuu olevan vaikea toteuttaa. Sama koskee tämäntyyppistä kulttuuriperinnön ja historiallisten asioiden esiin nostamista, johon on paljon kiinnostusta. Meillä on hyvin monenlaisia kylttejä jo olemassa, kuten vastauksessa todetaan. Aktiivisia kansalaisjärjestöjä, on Helsinki-Seuraa, kaupunginosayhdistyksiä ja

24.8.2022

---

monia monia muitakin, joita kiinnostaa tuoda esiin omalta kannaltaan tärkeitä asioita, ilmiöitä ja henkilöitä.

Mikä on kaupungin mahdollisuus, ja ehkä voin käyttää sanaa velvollisuus tässä yhteydessä, on tietenkin asiantuntijuus. Tässä todetaan aivan ansiokkaasti, että meillä on keskeiset instituutiot, museo ja arkisto sekä tietenkin kaupunkiympäristön toimiala, jossa tunnetaan tilat, talot, paikat, puistot, seinät, kiinteistöt ja niin edelleen. Jotta nämä kaksi asiaa saataisiin yhdistettyä, ja muistutan vielä historiatoimikunnan merkityksestä, joka tuottaa tietoa ja juuri on julkaissut digitaaliseen historia-näyttelyyn, muutahan ei vaadita kuin vähän rahaa ja hyvää tahtoa. Ja toivon, että näillä pelimerkeillä tämä asia saataisiin edistettyä.

Täällä puhutaan myös kaupunkiopastuksesta, joka on sekin tavattoman tärkeä asia. Niitähän on tehty jo vapaaehtoisvoimin ja kaupunginosayhdistysten aktiivisuudesta. Mutta tässä nimenomaan digitaalisena toteutuksena on mahdollista löytää sekä uusia kiehtovia toteuttamisen mahdollisuuksia että ennen kaikkea kiehtovia ja innostavia sisältöjä, joilla nämä kaksi alussa mainittua kriteeriä eli tämä kaupungin moninaisuuden esiin nostaminen, kaupunkiviihtyvyyden lisääminen ja kaupunkitiedon tarjoaminen siten, että se auttaa ihmisiä tuntemaan ylpeyttä omasta kotikaupungistaan.

Joten kiitän tästä vastauksesta ja pikaista toteuttamista odottaen.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos puheenjohtaja.

Halusin ottaa tämän vastauspuheenvuoro vain kiittääkseni valtuutettua professori Kolbea siitä periksiantamattomasta, vankkumattomasta, intohimoisesta työstä, jota hän on tehnyt vuosikymmeniä Helsingin ja Helsingin historian eteen. Työ on alkanut jo ennen hänen valtuutetturaansa. Ei osoita tämä intohimon liekki minkäänlaista sammumisen merkkejä.

Kiitos valtuutettu professori Kolbe omasta puolestani ja varmasti meidän muidenkin puolesta tästä kaikesta työstänne.

24.8.2022

Valtuutettu Laura Kolbe (vastauspuheenvuoro)

...Meri kauniista sanoista, joka tietenkin rohkaisee ja innostaa, koska välillähän sitä on semmoinen tunne, että kun tämä Helsingin henki on ollut tätä, että me katsomme tulevaisuuteen ja jätetään se menneisyys nyt tuonne selän taakse. Sehän ei pidä paikkaansa, vaan sieltä se menneisyys pyrkii esiin haluamme tai emme.

Ja ennen kaikkea tietenkin se, mihin ilahtuneena nyt tartun valtuutettu Meren puheenvuoron myötä, että historia on semmoinen asia, että siihen voi rakastua. Ja historian kautta me voidaan saada vahvaa tunnelatausta, ja ennen kaikkea historia on ihan tajuttoman kiehtovaa. Se on osa tämmöistä modernia identiteettityötä. Ja historian kiinnostava ja monipuolinen ja oikeudenmukainen tuotteistaminen on yksi tämmöinen demokratian aivan keskeinen, voi sanoa käytevoima. Voimme katsoa, mitä maailmalla tapahtuu, kun historian historialla tehdään politiikkaa.

Kiitos.

Valtuutettu Ilkka Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on hyvä aloite. Kaikki on kehuneet sitä, ja tietysti toivotaan toteutettavaksi. Siihen liittyy myös julkisten muistomerkkien kyltittäminen. Meillä on pääkaupunkiseudulla tai Helsingin lähetyvillä noin kolmisen sataa veistosta, julkista patsasta tai vastaavaa. Niissä useimmissa ei ole tarinaa sen veistoksen taustasta, ja se tulisi mielellään olla kolmi-kielinen ainakin.

Ja muistutan mielenkiintoista vielä toistakin asiaa, joka tällä hetkellä ehkä ei ole ajankohtainen. Olen tehnyt aikanaan aloitteen, että sikäli kuin Pietarin alueella saadaan kyltitettyä paikat, mitä ne ovat olleet suomalaisten aikana, niin samoilla sitten voidaan tehdä vaihtokauppaa ja myös meidän rakennuksissa kertoa, mitä ne rakennukset ovat olleet Venäjän vallan aikana ja mielellään Ruotsin vallan aikana.

Tätähän meillä ei ole tehty, mutta jos se vaihtokauppa aikanaan rauhan sopimusten jälkeen toteutuisi, sekin olisi aika upeata molemmin puolisen turismin kunniaksi.

Kiitos.

24.8.2022

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Jag vill inte förlänga mötet nu desto mera, men jag vill ansluta mig till dem som skryter med ledamot Kolbes motion och verksamhet i övrigt när det gäller att hedra och minnas stadens historia.

Ulkomailla kun liikutaan, mehän nähdään hyvin paljon enemmän näitä kylttejä kuin Helsingissä ulkomailla erityisesti halutaan muistaa jonkun talon tai kaikkien talojen entisiä asukkaita. Se ei ehkä ole meidän niinkään, mutta tämä rakennushistoria ja rakennuksen historia.

En nyt viitsi tehdä pontta, mutta toivoisin vain, että vähän nopeammin kuin kymmenen vuodessa. Kyllä me pystymme vähän parempaan tahtiin.

Kiitoksia.

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja.

Kun tästä nyt pieni kiinnostava ja ihastuttava keskustelu virisi, voinee jatkaa sitä, mikä Helsingille aina ollut tärkeää eli tämä kansainvälisten hyvien esikuvien mahdollinen soveltaminen. Nimenomaan tässä meillä on paljon opittavaa. Ei tarvitse sanoa kuin Berliini, Lontoo ja Pariisi, niin tiedämme, mistä puhutaan.

Mutta myös se, missä meillä on ehkä seuraava haaste, on tämä Helsingin moninaisten kerrostuminen avaaminen. Muistelen Belfastia, jossa on rakennettu kokonaisia kyltistöjä kertomaan, mikä on industrial Belfasti ja Belfast Titanicin kaupunkina ja Belfast kuningattaren kaupunkina ja ties mitä. Eli vähän tähän, mihin valtuutettu Månsson viittasi. Eli kaupunki tulee eläväksi, ja nämä kerrostumat tulevat osaksi meidän identiteettiämme osin sillä tavalla, että ne tuodaan esiin.

Ja muistutan, että meillä historiatoimikunta kaupungissa tekee painavaa tutkimusta koko ajan ja olemassa olevia kirjoja, joita päivitetään nyt vanhempien aikojen osalta 1600-, 1700-, 1800-luku, tuo koko ajan uutta tietoa, joka olisi hienoa ja suorastaan arvokasta saada kiinnostuneiden kansalaisten ja myös matkailijoiden tietoon.

24.8.2022

Helsinki on fantastinen kaupunki. Sitä ei aina tulla ajatelleeksi, koska meidän sloganissa on tämä maailman toimivin kaupunki ja kaupunki, joka katsoo tulevaisuuteen. Juuri tulevaisuutta ei ole, jos menneisyyttä ei ymmärretä. Ja historian erikoisuushan on se, että se vastaa niihin kysymyksiin, jotka me tällä hetkellä koemme tärkeäksi. Ei ole olemassa mitään totuudellista historiaa, vaan me tulkitsemme menneisyyttä sillä tavalla, että se auttaa meitä hahmottamaan kompleksikasta nykyisyyttä. Ja tässä on historian voima.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson (replik)

Tack, ordförande.

Kun tässä valtuutettu Kolbe mainitsi nämä teemakokonaisuudet, meillä hän on ainakin yksi sellainen, ja se on Helsinki olympiakaupunkina 70 vuotta sitten. Toivon mukaan olisi aina olympiarenkaat mukana, jos rakennus on ollut jossain olympiakäytössä, ja niitähän riittää ympäri kaupunkia.

Olen joskus omana keppihevosena peräänkuuluttanut turisteille jaettavaa olympiarakennusten esitettä. Ihan fyysisenä paperiversiona, mutta saa olla tietysti elektronisenakin.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Kolbe nosti esille sen, että Helsinki on paljon jäljessä moniin eurooppalaisiin kaupunkeihin verrattuna. Olin viime viikolla kymmenvuotiaani kanssa, odotettiin metroa ja hän haeskeli seiniltä ja kysyi sitten, että missä täällä on ne kaikki tekstit, mistä voisi lukea, keitä Helsingissä on asunut, ketä tärkeitä ihmisiä täällä on ollut ja mitä historiaa Helsingissä on tehty ja mitä täällä on keksitty. Pahoittelin, että meillä ei täällä ole sellaisia. Niitä siellä Berliinissä luettiin, mutta Helsingistä ei löydy näitä tarinoita meidän kaupungista ja kaupungin historiasta.

Jotenkin sen avaaminen, että mitä kaikkea täällä on tapahtunut, minkä takia Pitkäsillan nimi on Pitkäsilta ja muuten. Jotenkin se meidän historia on aika paljon kadonnut. Meillä on myös paljon vanhat rakennukset kadonnut katukuvasta ja sitä myötä myös se semmoinen

24.8.2022

---

kerroksisuuden näkyvyys, joka toisi ehkä jollain tavalla esille myös sitä vanhaa tarinaa.

Valtuutettu Kolben aloite koskee rakennushistoriaa, mutta tämä on varmasti laajempi asia, jossa on koko Helsingin syytä tehdä ryhtiiliike ja tuoda esille sitä meidän kerroksisuutta ja tarinaa ja historiaa ja henkilöitä paljon, paljon helpommin ja paljon halvemmilla tavoilla kuin mitä tässä aloitteen vastauksessa otettiin esille.

Kiitos.

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin kävelyfestivaali, missä itsekin olen yksi monesta kymmenestä oppaasta, alkaa syyskuun alussa. Sinne voi tulla mukaan meidän kävelylle ja saa tätä samaa tietoa, mitä tässä äsken toivottiin historiasta ja henkilöistä ja muuta. On 70 erilaista kierrosta. Kaikki ei tavallaan ole kaupungin varassa aina, että saadaan tätä tietoa, vaan on myös tämmöistä yksityistä yritteliäisyyttä tämän asian ympärillä, mikä on hyvä.

Valtuutettu Laura Kolbe (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Valtuutettu Nuorteva nosti esiin tärkeän asian, on tämä tarina ja tarinalistaminen. Sitä tietysti on paljon olemassa, mutta se on hyvin sirpaleista. Ja valtuutettu Jalovaara korosti kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen merkitystä, jota tämä kävelyfestivaalitoiminta edustaa. Itsellänikin on pientä aktiivisuutta ollut tämän suhteen. Eli nimenomaan näinhän se on, että meidän täytyy koordinoida ja löytää yhteinen tapa tehdä asioita.

Mutta kaikki muistaa, jotka saapuu Tukholmaan, siellähän oli monta vuotta tämmöinen aivan fantastinen welcome to Stockholm the city of Ingmar Bergman, the city of Astrid Lindgren ja valtava määrä valokuvia, joissa heti annettiin Tukholmalle kasvot, jotka olivat menestyneiden taiteilijoiden, tutkijoiden, liikemiesten ja niin edelleen kasvot. Tämä tietysti tuntuu vähän naiivilta, mutta taustalla on tämä juuri näin, että kaupunki on ihmisten muodostama tarinallinen kokonaisuus, josta me voimme olla ylpeitä kansainvälisestikin.

24.8.2022

Ehkä tätä ylpeyden tunnetta meillä voisi vielä enemmän harrastaa.

Kiitoksia.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Arlandassa kun todella kävelee kohti Ruotsia, on tällainen pitkä rivi näitä tunnettuja henkilöitä. Toki me emme Helsinkiin tällaista rivistöä lentokentälle voi laittaa, koska se sijaitsee Helsingin puolella, mutta ehkä Vantaa voi innostua vanhana Helsingin maalaiskuntana tästä ajatuksesta.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Otin puheenvuoron valtuutettu Björn Månssonin puheenvuoron vuoksi. Mehän olemme nyt 70 vuotta vuoden 1952 olympialaisista ja olemme aivan poikkeuksellinen olympiakaupunki siinä, että meillä käytännössä kaikki olympialaisiin rakennetut rakennukset yleisiä käymälöitä myöten ovat käytössä edelleen ja suurin osa niistä on vielä helsinkiläisten tavallisessa käytössä. Kisahalli, Olympiastadion, velodromi edelleen ovat helsinkiläisten aktiivisessa liikkumisessa. Ne ei ole vain huippu-urheilun paikkoja, vaan ne on liikunnan paikkoja.

Ja tämä on semmoinen asia, josta Helsinki saa olla ylpeä, pitää olla ylpeä, jota pitäisi nostaa enemmän esille. Jos ajatellaan sitä, miten tänä päivänä olympialaiset rakentuvat, tehdään hetkellisesti valtavia areenoita, joilla ei ole mitään käyttöä kisojen jälkeen, tämä on kestävä kehityksen olympialaiset ollut. Ja tämä on asia, joka kiinnostaa myös valtavasti ulkomaalaisia ihmisiä. Todella Helsingin kannattaa ja oon pyrkinyt tuomaan toimialalla tätä esille ja pohdintaa siitä, että ? kannattaisi rakentaa enemmän... Nyt kun meillä on olympiastadion perusparannettu hienolla tavalla, urheilumuseo on rakentanut uutta kokonaisuutta, olisi nimenomaan karttoja, mutta myös tuettaisiin esimerkiksi pyörä- tai kävelykierroksia, joissa kierretään olympiapaikkoja, niitä rakennuksia, joita on edelleen olemassa.

Sama itse asiassa pätee. Meillä on hanke toivottavasti arkkitehtuuri- ja designmuseo nousee tuohon valtuustosalin taakse joidenkin vuosien päästä. Kansainvälisestihän meidät tunnetaan nimenomaan arkkitehtuurista ja designista. Ja meillä on hyvin paljon esimerkiksi Alvar Aallon

24.8.2022

---

ja Aino Aallon usein yhdessä suunnittelema, Aino unohdetaan usein. Puhutaan vain Alvar Aallosta, rakennuksia. Samalla tavalla ne herättää suurta kiinnostusta, ja me emme ole käyttäneet riittävässä määrin sitä, että minkälaisia Alvar ja Aino Aallon suunnittelema rakennuksia meillä on ympäri Helsinkiä. Kävely-, pyöräilymahdollisuuksia niihin tutustumista tai se, että meillä on jugendrakennuskanta aika erityinen.

Eli tämäntyppisiin meidän kannattaa panostaa sekä helsinkiläisten oman historian tuntemuksen vuoksi, mutta myös sitä kautta, miten kiinnostava paikka Helsinki on vierailija ja miten täällä voi kokea asioita. Ja voimme tuoda sitä meidän kulttuurihistoriaa esiin, josta me voidaan olla syystäkin ylpeitä.

Mä toivon, että tämän valtuustokauden aikana me pystytään etenevämmään näissä asioissa esimerkiksi juuri tässä valtuutettu Månssonin mainitsemissa asioissa. Nostetaan esille se olympiakaupunki, jonka olympiapaikat ovat edelleen aktiivisessa käytössä ja toiminnassa.

Ledamoten Björn Månsson (replik)

Tack, ordförande.

Nyt en voi olla muistuttamatta siitä, että pari vuotta sitten mulla oli aloite, jota ei suoranaisesti ainakaan hylätty, siitä, että Olympiaterminaaliin terminaalirakennukseen saisimme joko museon tai ainakin pysyväisnäyttelyn Helsingin olympialaisrakennuksista. Tämä Olympiaterminaali nimensäkin mukaisesti on yksi näistä rakennuksista.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Kolben aloite on erinomainen ja kannatettava, mutta kompaisin myös valtuutettu Nuortevaa siinä, että kaupungin tulisi säilyttää vanhoja kulttuurihistoriallisia rakennuksia enemmän eikä päästä niitä huonoon kuntoon. Niitä on huomattavasti enemmän. Jätin juuri nyt järjestelmään, kiitos kaikille 25:lle, aloitteeni koskien Puistolän vanhan kansakoulun kunnostamista.

Meillä on pula varhaiskasvatuspaikoista, asukastalosta, nuorisotilasta, ja tämäkin talo on tunnetun arkkitehdin Jalmarin Peltosen 1929 suunnittelema talo. Hänen rakennuksiaan on paljon muun muassa Töölössä.

24.8.2022

Se on todella kaunis rakennus, ja nyt kun se on tyhjillään, se on ilkivalan kohteena ja sitä tuhotaan.

En voi ymmärtää kaupungilta tällaista, että kolme miljoonaa euroa pysyvän, hienon, kauniin kivikoulun kunnostamiseksi, kun väliaikaisista paviljongeista maksetaan kaksi miljoonaa euroa viidessä vuodessa. Ei pelkät laatat, vaan myös ne rakennukset on tärkeitä, että ei niitä jätettäisi tyhjilleen. Niille on käyttöä.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Raatikainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Kolben aloitte on erittäin hyvä, ja tässä yhteydessä minulla on mahdollisuus kiittää kaupunkia. Tein pari vuotta sitten aloitteen, että saadaan tuonne Koskelantien paikkeille, missä on Olympiakylä- ja Kisakylä-opastaulut. Ne on nyt pystyssä siellä. Siellä viikko sitten kaupunki järjesti tämmöisen kävelyn, ja osanotto oli oikein vilkaista. Kyllä täällä aina silloin tällöin kaupungin historiaakin saadaan esille ja nämä laatta-asiat tämmöiset on hyvin tärkeitä, että kiitokset kaupungille tästä.

Kiitos.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig